

1. OPĆE ODREDBE

- 1.1. **Prostorni plan uređenja Grada Metkovića** (u daljnjem tekstu PPU), uvažavanjem prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti utvrđuje ciljeve prostornog uređenja te organizaciju, namjenu, uređenje i zaštitu prostora. Određivanje namjene površina temelji se na prikladnosti prostora za pretežne ili karakteristične i isključive namjene kao i na utvrđivanju dinamičnih djelovanja i učinaka funkcija u prostoru (prometni sustavi, sustav središnjih naselja i razvojnih središta, gravitacije, podsticaji razvoju i revitalizaciji područja i djelatnosti, općoj zaštiti i uređenju prostora i sl.).

Odredbama za provođenje PPU utvrđuje se koncept zaštite i unapređenja prirodnih i kulturnih vrijednosti, organizacije i namjene prostora, uvjeti i mjere za razgraničenje prostora, smještaj građevina i provedbu plana (kroz izradu planova detaljnijeg stupnja razrade ili direktno temeljem uvjeta za lokacijske i građevinske dozvole).

PPU se temelji na mjerodavnim Zakonima, posebnim propisima, odrednicama Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske, te odrednicama Prostornog plana uređenja Županije dubrovačko-neretvanske.

- 1.2. PPU određuje i mogućnosti uređenja prostora administrativnog obuhvata Grada Metkovića putem usklađivanja komponente zaštite okoliša s komponentom razvoja u prostoru, a zasniva se prvenstveno na rješavanju uočenih konfliktnih pojava:
- usklađivanju potreba razvoja i širenja naselja i zaštite i očuvanja posebnih vrijednosti prostora (poljoprivrednog i močvarnog zemljišta)
 - preispitivanju građevinskih područja utvrđenih važećim Prostornim planom i njihovo usklađivanje s realnim demografskim potencijalom i mogućnošću komunalnog opremanja
 - redefiniciji postojećih radnih zona smještenih uglavnom u poljoprivrednom okružju ili u centralnim područjima središnjeg dijela naselja Metković

2. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENE POVRŠINA

- 2.1. Pristup utvrđivanju namjene površina uvažava:
- pripadnost područja Grada Metkovića specifičnoj funkcionalnoj i fizionomskoj regiji Donje Neretve koja predstavlja prostor koji je u posljednjim desetljećima doživio brze društvene i gospodarske promjene te također transformaciju iz prirodnog močvarnog prostranstva u prostor s dominantnim "kazetnim" krajolikom nastalim nakon suvremenih hidromelioracija
 - potrebu očuvanja i unapređenja prirodne posebnosti područja Donje Neretve koju karakterizira vrijedno poljoprivredno zemljište, prirodne močvare izuzetno rijetke na Mediteranu (konvencija o zaštiti močvara na Mediteranu, Ramsar, 1971.) i samim tim njihove ekološke funkcije u očuvanju bioraznolikosti područja
 - izuzetno vrijedne kulturno-povijesne znamenitosti i arheološke zone (Narona)
 - pripadnost pograničnom području u s tim u vezi potrebu za osiguranjem površina za suvremenu pograničnu ekonomiju (trgovine, servise, skladišta, veleprodaje i sl.)
 - mjesto i ulogu naselja u županijskoj hijerarhiji kao regionalnog tj. srednjeg razvojnog središta
 - zatečeno stanje izgrađenosti vodoprivrednih objekata (obrambenih nasipa, sustava navodnjavanja i sl.)
 - zatečeno stanje izgrađenosti naselja i komunalne infrastrukture, te potrebu njihove sanacije i dogradnje
 - hidrogeološke karakteristike područja i potrebu zaštite izvorišta Prud kojim se snabdijeva pitkom vodom šire područje Neretve, Pelješca i Korčule
 - potrebu širenja naselja u odnosu na izuzetan geostrateški položaj područja i značaj Metkovića u sustavu naselja područja Donje Neretve te Dubrovačko-neretvanske županije

2.2. Korištenje i namjena prostora uvjetovani su osnovnim obilježjima prostora i podjelom na:

a/ **razvoj i uređenje prostora naselja** u okviru kojih se razlikuju:

- površine naselja (mješovita namjena, pretežito stambena)
- površine unutar naselja namijenjene razvoju određenih djelatnosti (poslovna, javna i društvena, športsko rekreacijska i sl.)
- površine za razvoj infrastrukture (željezničkih i lučkih djelatnosti)

b/ **razvoj i uređenje prostora izvan naselja** namijenjeno:

- uređenju i gradnji izdvojenih gospodarskih i poslovnih zona (skladišno-servisnih, prerađivačkih i trgovačkih)
- negradivim područjima namijenjenim intenzivnoj poljoprivrednoj proizvodnji, zaštitnim i rekreacijskim šumama te ostalim površinama koje je potrebno zaštititi u prirodnom stanju zbog izuzetne važnosti za očuvanje ekoloških vrijednosti i biološke raznolikosti područja (vodene površine i prirodne močvare)

2.3. **Razvoj i uređenje prostora naselja** (mješovita namjena, pretežno stambena) obuhvaća cjelinu izgrađenog i neizgrađenog dijela naselja tj.:

- površine izgrađenih, prometno dostupnih, te infrastrukturno opremljenih (pristupne prometnice, struja, voda) naseljskih struktura
- neizgrađene površine namijenjene širenju naseljskih struktura (pretežno neizgrađeni, urbanistički nedefinirani i komunalno neopremljeni dijelovi naselja).

Prikaz izgrađenih i neizgrađenih dijelova naselja dat je u grafičkom prikazu "Građevinska područja u mj. 1:5000».

U okviru pretežno izgrađenih dijelova naselja lokacijske dozvole mogu se ishoditi direktno temeljem odredbi ovog PPU, dok je za neizgrađene dijelove naselja potrebna izrada dokumenata prostornog uređenja detaljnijeg stupnja razrade.

2.4. **Uvjeti određivanja namjene površina izvan utvrđenih površina za razvoj i širenje naselja** određeni su na način:

- da su utvrđene posebne zone za razvoj djelatnosti (gospodarske, poslovne i sl.) koje je potrebno opremiti komunalnom infrastrukturom
- da su određene mogućnosti gradnje građevina izvan granica građevinskog područja i ostalih vrijednih poljoprivrednih i šumskih površina, te zaštićenih prirodnih predjela i arheoloških područja, u funkciji revitalizacije poljoprivredne proizvodnje i stočarstva (obiteljska gospodarstva), te u funkciji razvitka posebnih vidova turizma (prirodne močvare; znanstveni i rekreacijski turizam)
- da se sačuvaju i zaštite temeljne krajobrazne odlike prostora (prirodne močvare), te da se rekultivira šumsko stanište degradirano požarima

2.5. **Poljoprivredne površine** predstavljaju kultivirane predjele u kojima se ljudske aktivnosti odvijaju bez značajnijih ili trajnijih promjena stanja prirodnog okruženja kroz obavljanje poljoprivrednih djelatnosti. Značajnije aktivnosti predviđaju se samo u oblasti vodnog gospodarstva (izgradnja obrambenih nasipa, melioracijskih sustava i sl.).

2.6. **Šumske i ostale (vodne i močvarne) površine** predstavljaju prirodne predjele u kojima se ljudske aktivnosti odvijaju isključivo u funkciji zaštite i očuvanja ekosustava ili u funkciji ograničenog i kontroliranog gospodarskog iskorištavanja prirodnih resursa kao što je šumarstvo, vodno gospodarstvo, lovstvo, rekreacija i turizam.

2.7. Dinamička komponenta razvoja ostvaruje se izgradnjom i rekonstrukcijom prometnih sustava svih vidova (cestovni, željeznički, riječni).

U cilju osiguranja funkcioniranja namjene površina, osigurane su površine infrastrukturnih sustava tj. koridori za gradnju i rekonstrukciju cestovnih građevina, željezničkih građevina, površina za gradnju i rekonstrukciju pomorskih građevina (riječne luke za javni promet) te plovnih puteva.

3. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

3.1. **Građevine od važnosti za Državu i Županiju**

3.1.1. Građevine od važnosti za Državu (prometne, energetske, vodne, proizvodne, športske, građevine za postupanje s otpadom, građevine na zaštićenom području i građevine posebne namjene-Uredba o određivanju građevina od važnosti za RH, NN 6/00) grade se, dograđuju, nadograđuju i rekonstruiraju u skladu s namjenom prostora i ovim odredbama.

Za ove građevine izrađuje se stručna podloga u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju u svrhu pripreme zahvata i mogućeg utjecaja tog zahvata na okoliš

Lokacijsku dozvolu za građevine od važnosti za Državu izdaje Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja.

3.1.2. Građevine od važnosti za Državu i Županiju na području Grada Metkovića su:

a) **Državne prometne građevine s pripadajućim objektima i uređajima:**

- Autocesta (problemški koridor za vođenje koridora «Vo»TEM autoceste)
- Obilaznica Metkovića u funkciji korekcije dijela državne ceste D-9.
- Državna cesta D-9 postojeća trasa Metković (Granični prijelaz Doljani)-Opuzen te državna cesta D-82 Kuća Norinska –Metković (D9).

b) **Međunarodni cestovni prijelazi**

Stalni međunarodni granični cestovni prijelazi I kategorije:

- Metković-Doljani
- Granični prijelaz na planiranoj autocesti

c) **Željezničke građevine s pripadajućim građevinama, postrojenjima i uređajima**

- magistralna željeznička pruga II reda Ploče- Metković

d) **Pomorske građevine; teretna luka Metković-luka županijskog značaja**

e) **Energetske građevine:**

Državni značaj:

- TS 400/220/35 kV «Dubravica» - planirana
- Planirani priključak na mrežu 400 kV izgradnjom 2x400 kV Dubravica-Plat i DV 2x400 kV Dubravica-Zagvozd
- Planirani priključak na mrežu 220 kV izgradnjom DV 220 kV Dubravica – HE Čapljina

f) **Građevine za transport plina s pripadajućim objektima**

- magistralni plinovod Opuzen-Metković-granica BiH

Županijski značaj:

- Planirani priključak na mrežu 110 kV uvođenjem postojećih DV 110 kV Opuzen – Neum i DV 110 kV Čapljina – Opuzen
- DV 110 kV Opuzen-Neum
- DV 110 kV Čapljina – Opuzen

f) **Vodne građevine:**

Državni značaj:

- lijevi nasip Neretve, dionica Opuzen-Metković

Županijski značaj:

- desni obrambeni nasip uz Malu Neretvu

- desni obrambeni nasip uz obodni kanal Koševo-Vrbovci
- g) Građevine za melioracijsku odvodnju
Županijski značaj:
 - melioracijski sustav donje Neretve
- h) Građevine za korištenje voda
Županijski značaj:
 - vodovodni sustav Doljani-Metković
 - vodovodni sustav N-P-K-L
 - sustav za zahvat i dovod vode za navodnjavanje Donje Neretve
- i) Građevine na zaštićenom području
Županijski značaj:
kompleksni zahvati i građevine u okviru planiranog parka prirode «Donja Neretva».
- j) Građevine za eksploataciju mineralnih sirovina
Županijski značaj:
 - eksploatacijsko polje tehničkog kamena Bijeli Vir

3.1.3. Prilikom utvrđivanja koridora auto-ceste, trasa brzih cesta i ostalih državnih cesta potrebno je:

- odabir optimalne varijante prolaska koridora «Vo» TEM autoceste (čiji se alternativni koridor čuva u ovom Planu) izvršit će se temeljem studije utjecaja na okoliš koja će se raditi po obavijenim bilateralnim dogovorima o trasi iste s Bosnom i Hercegovinom, kojim će se vrednovati svi pozitivni i negativni efekti koje bi ova prometnica svojim vođenjem kroz ovaj osjetljiv prostor mogla stvoriti
- izbjegavati područja zaštićenih ili evidentiranih spomenika i spomeničkih cjelina i arheoloških zona, te zaštićenih prirodnih močvara
- izbjegavati zauzimanje izgradnjom oskudnih poljoprivrednih površina u zaleđu,
- voditi računa da se izgradnjom autoceste ne prekine postojeća i planirana cestovna mreža kojom se osigurava dostupnost svakom naselju,
- posebnu pozornost posvetiti problemu odvodnje oborinskih voda zbog poroznosti krškog područja i zaštite izvorišta pitke vode (Prud i niz lokalnih vrela),
- u sklopu izrade stručne podloge u jedinstvenom postupku sagledati i rješenje tj. trase pristupnih cesta, na kojim dionicama je posebno potrebno voditi računa o oblikovanju infrastrukturnih građevina (kontakt sa zaštićenim spomeničkim cjelinama, zaštićenim močvarama i sl.)
- u slučaju prolaska državne/brze ceste kroz naselje potrebno je oblikovati cestu kao gradsku, što znači obvezno predviđanje nogostupa odgovarajuće širine, javne rasvjete, oblikovanje podzida, cestovnih objekata, stepeništa i sl.).

3.1.4. Širine infrastrukturnih koridora državnog i županijskog značaja određene su odredbom 16. Prostornog plana uređenja županije dubrovačko-neretvanske.

3.1.5. Vođenje infrastrukture treba planirati tako da se prvenstveno koriste postojeći koridori i formiraju zajednički za više vodova, tako da se izbjegnu šume, osobito vrijedno poljoprivredno zemljište, vrijedne prirodne i stvorene strukture.

3.1.6. U koridoru ceste je moguća gradnja građevina benzinskih postaja, odmorišta, vidikovaca i sl. koji neće ugrožavati sigurnost odvijanja prometa.

Sve zahvate na terenu koji nastaju gradnjom ili rekonstrukcijom ceste (npr. usjeci i nasipi) je potrebno sanirati i ozelenjavati radi očuvanja krajobrazca. Usjeke je potrebno izvesti u odgovarajućoj širini i uz primjenu mjera zaštite od odronjavanja kamenja i zemlje po kolniku ceste.

3.1.7. Od interesa za Županiju su i područja lovišta.

3.2. Građevinska područja naselja

3.2.1. Građevno područje naselja namijenjeno je izgradnji naselja a sastoji se od izgrađenog dijela i dijela predviđenog za daljnji razvoj naselja. U njemu se zadovoljavaju funkcije stanovanja i svih drugih spojivih funkcija sukladnih važnosti i značenju naselja, kao što su javna i društvena namjena, gospodarska (proizvodna, poslovna, ugostiteljsko turistička, turistička i sl.), športsko rekreacijska namjena, javne zelene površine, površine infrastrukturnih sustava, groblja i sl.

Prikazana su u grafičkom prilogu «Građevna područja naselja» u mj. 1:5000.

3.2.2. Građevinska područja naselja iz točke 3.2.1. ovih odredbi obuhvaćaju:

Izgrađeni i neizgrađeni dio naselja – mješovita namjena, pretežito stambena u okviru koje prevladava stanovanje kao osnovna funkcija (obiteljske kuće, višeobiteljske kuće) uz mogućnost smještaja pratećih sadržaja stanovanja koji ne zahtijevaju posebne zone i ne utječu negativno na kvalitet življenja u naselju, kao što su obrazovni, zdravstveni, kulturni, vjerski, sportsko-rekreacijski, poslovni, trgovački, turistički i ugostiteljski sadržaji, servisni sadržaji, prometne, javne i ostale zelene površine i komunalni objekti i uređaji. Ove površine uključuju i manje poslovne i gospodarske sadržaje te pojedinačne radne sadržaje, komplementarne osnovnoj namjeni.

U sklopu izgrađenih i neizgrađenih cjelina naselja razlikuju se i **zone isključive namjene**:

- **za javnu i društvenu namjenu (D)** tj. za smještaj objekata predškolskog i školskog odgoja, objekata kulture (društvenih domova), vjerskih i ostalih kompatibilnih sadržaja.
- **gospodarsku namjenu (I)** tj. zone za smještaj gospodarskih pretežito industrijskih ili zanatskih pogona i pratećih kompatibilnih sadržaja.
- zone **pretežito poslovne namjene (K)** za gradnju uslužnih, trgovačkih, komunalno-servisnih i ostalih komunalnih objekata.
- **športsko rekreacijske površine (R)**, namijenjene športu, rekreaciji s pratećim kompatibilnim sadržajima.
- **površine infrastrukturnih sustava (IS)**,

a) Uvjeti za gradnju niskih, srednjih i visokih građevina i djelatnosti gospodarstva

3.2.3. Niska građevina u smislu ovih odredbi, jest građevina stambene ili stambeno-poslovne namjene na zasebnoj građevnoj čestici s najviše P+1 (prizemlje i kat) uključivo podrum i stambeno potkrovlje, ne više od dva stana, odnosno maksimalne visine 8,0 m do vijenca mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu.

Izuzetno, na kosim terenima, maksimalna visina građevine iz prethodnog stavka može iznositi 9,0 m do vijenca mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu.

U slučajevima kada se neposredno primjenjuju ove odredbe **intenzitet izgrađenosti građevne čestice niske građevine** određuje se prema načinu izgradnje kako slijedi:

- **Pretežito neizgrađeni dio naselja:**

Minimalna površina građevne čestice građevina iz stavka 1. ove točke iznosi:

- a) Kod izgradnje samostojećih građevina:
 - 400 m² ukoliko se radi o novoj građevnoj čestici u neizgrađenom dijelu zone
- b) Kod izgradnje dvojnih građevina:
 - 300 m² ukoliko se radi o novoj građevnoj čestici u neizgrađenom dijelu zone
- c) Kod izgradnje skupnih građevina (građevina u nizu):

- minimalna veličina građevne čestice: 200 m²

Maksimalni koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) građevne čestice građevina iz stavka 1. ove točke je:

- za samostojeće građevine 0,3
- za dvojne građevine 0,35
- za građevine u nizu 0,45

- **Pretežito izgrađeni dio naselja:**

Minimalna površina građevne čestice građevina iz stavka 1. ove točke iznosi:

- a) Kod izgradnje samostojećih građevina:
 - 300 m² ukoliko se radi o građevnoj čestici u pretežito izgrađenom dijelu naselja
- d) Kod izgradnje dvojnih građevina:
 - 250 m² ukoliko se radi o novoj građevnoj čestici u neizgrađenom dijelu zone
- e) Kod izgradnje skupnih građevina:
 - minimalna veličina građevne čestice: 200 m²

Maksimalni koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) građevne čestice građevina iz stavka 1. ove točke je:

- za samostojeće građevine 0,5
- za dvojne građevine 0,6
- za građevine u nizu 0,7

Niske građevine je moguće graditi na području svih naselja Grada Metkovića.

3.2.4. **Srednja građevina** u smislu ovih odredbi, jest građevina stambene ili stambeno poslovne namjene (ugostiteljsko-turističke, manji pogoni, servisi) na zasebnoj građevnoj čestici, visine P+2 uključivo podrum i stambeno potkrovlje i ne više od četiri stana, odnosno maksimalne visine 10,0 m do vijenca mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu.

U slučajevima kada se neposredno primjenjuju ove odredbe intenzitet izgrađenosti građevne čestice srednje građevine određuje se prema načinu izgradnje kako slijedi:

- **Pretežito neizgrađeni dio naselja:**

Minimalna površina građevne čestice građevina iz stavka 1. ove točke iznosi:

- a) Kod izgradnje samostojećih građevina:
 - 800 m² ukoliko se radi o novoj građevnoj čestici u neizgrađenom dijelu zone
- a) Kod izgradnje dvojnih građevina:
 - 600 m² ukoliko se radi o novoj građevnoj čestici u neizgrađenom dijelu zone
- b) Kod izgradnje skupnih građevina:
 - minimalna veličina građevne čestice iznosi 350 m²

Maksimalni koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) građevne čestice građevina iz stavka 1. ove točke je:

- za samostojeće građevine 0,3
- za dvojne građevine 0,35
- za građevine u nizu 0,45

- **Pretežito izgrađeni dio naselja:**

Minimalna površina građevne čestice građevina iz stavka 1. ove točke iznosi:

- a) Kod izgradnje samostojećih građevina:
 - 500 m² ukoliko se radi o novoj građevnoj čestici u neizgrađenom dijelu zone
- c) Kod izgradnje dvojnih građevina:
 - 400 m² ukoliko se radi o novoj građevnoj čestici u neizgrađenom dijelu zone

- d) Kod izgradnje skupnih građevina:
 - minimalna veličina građevne čestice iznosi 300 m²

Maksimalni koeficijent izgrađenosti (k_{ig}) građevne čestice građevina iz stavka 1. ove točke je:

- za samostojeće građevine 0,4
- za dvojne građevine 0,45
- za građevine u nizu 0,5

Koeficijent izgrađenosti građevne čestice k_{ig} – odnos izgrađene površine zemljišta pod građevinom i ukupne površine građevne čestice. Zemljište pod građevinom je vertikalna projekcija svih zatvorenih, otvorenih i natkrivenih konstruktivnih dijelova građevine, osim balkona, na građevnu česticu, uključivši i terase u prizemlju građevine kada su iste konstruktivni dijelovi podzemne etaže.

Koeficijent iskorištenosti k_{is} – odnos građevinske (bruto) površine građevina i površine građevne čestice.

3.2.5. U pretežito neizgrađenom dijelu naselja minimalne širine ulične fronte građevne čestice za niske i srednje građevine iznose:

- za samostojeći način gradnje 14 m
- za dvojni način gradnje 10 m
- za skupne građevine 8 m

I

Izuzetno, u pretežito izgrađenim dijelovima naselja širine ulične fronte građevne čestice može biti i manja pod uvjetom da je šire pročelje građevine orijentirano prema uličnoj fronti ali ne manje od 10,0 m.

3.2.6. Građevna čestica mora imati kolni ili pješački pristup na javno prometnu površinu minimalne širine 3,5 m uz uvjet da duljina pristupa ne prelazi 50 m, odnosno 100 m s ugrađenim ugibalištima na rastojanju od 50 m.

3.2.7. U pretežito neizgrađenim dijelovima naselja samostojeće niske i srednje građevine ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 3,0 m od susjedne međe.

Na isti način, kao u prethodnom stavku, moraju biti udaljene od granice građevne čestice i susjednih građevina završne kuće skupnih građevina sa svoje dvije slobodne strane ili dvojnih građevina sa svoje tri slobodne strane.

Udaljenost građevina od regulacijskog pravca u pravilu iznosi 5,0 m.

Ako se na bočnoj fasadi građevine gradi balkon, lođa ili prohodna terasa, njihov vanjski rub mora biti udaljen min. 3,0 m od susjedne građevne čestice.

3.2.8. U pretežito izgrađenim dijelovima naselja samostojeće građevine mogu se graditi i na udaljenosti manjoj od 3,0 m od susjedne međe, ali ne manje od 1,0 m pod uvjetom da na tom pročelju građevine prema susjedu nema otvora, pod čime se ne podrazumijeva ostakljeni otvor maksimalne dimenzije 60x60 cm.

Na isti način, kao u prethodnom stavku, moraju biti udaljene od granice građevne čestice i susjednih građevina završne kuće skupnih građevina sa svoje dvije slobodne strane ili dvojnih građevina sa svoje tri slobodne strane.

Građevine u pretežito izgrađenim dijelovima naselja mogu, a često je to iz ambijentalnih razloga i preporuka, ili čak obveza, stajati direktno do javne prometne površine, što znači da se građevni pravac uz određenu formiranu ulicu definiran postojećom izgradnjom zadržava usklađeno s postojećim uvjetima terena, okolnim građevinama i cjelokupnim krajobrazom.

Kod dogradnje postojećih građevina dograđeni dio zadržava postojeću građevinsku liniju (pravac).

- 3.2.9. Iznimno, u pretežito izgrađenim dijelovima naselja moguće je utvrditi lokacijsku dozvolu za gradnju novih građevina na mjestu i u dimenzijama postojećih, ili za sanaciju i adaptaciju postojećih građevina, iako nisu ispunjeni uvjeti u pogledu površine čestice, izgrađenosti čestice i udaljenosti građevine od susjedne građevne čestice, ali se tada ni u kojem slučaju ne smije pogoršati zatečeno stanje u pogledu insolacije i izgrađenosti čestice.

U slučajevima iz prethodnog stavka lokacijska dozvola utvrđivat će se na način:

- minimalna veličina građevne čestice iznosi 200 m², s time da se može prihvatiti i manja površina ukoliko ista omogućava uobičajeno korištenje građevine određene namjene.

- 3.2.10. Na građevnoj čestici mogu se graditi pomoćne građevine: garaže, spremišta, ljetne kuhinje, koje funkcionalno služe stambenim građevinama.

Garaže se u pravilu grade u gabaritu osnovne građevine. Izuzetno, u slučaju kosog terena, garaža se može graditi odvojeno i na granici čestice prema javno prometnoj površini na udaljenosti od najmanje 3,0 m od ruba kolnika ukoliko se takvom izgradnjom ne ugrožava sigurnost prometa i ne presijecaju važni prometni tokovi.

Ukoliko je garaža sa svoje tri strane ukopana u teren, površina garaže se ne obračunava u koeficijent izgrađenosti.

- 3.2.11. **Oblikovanje građevina;** Horizontalni i vertikalni gabarit građevine (novih i rekonstruiranih građevina), oblikovanje fasada i krovništva. te upotrijebljeni građevinski materijal, moraju biti usklađeni s vrijednostima krajobraza i vrijednostima tradicijske arhitekture.

Krov može biti kosi, u pravilu na dvije ili četiri vode, uz mogućnost korištenja krovnih prozora i «luminara», nagiba od 24-30°. Za pokrov se preporuča ravni crveni crijep ili kupa kanalice. Vijenac krova može biti max. 20-25 cm istaknut od ruba fasade građevine. U slučaju gradnje dvovodnog krova obvezno je postavljanje sljemena krova paralelno sa slojnicama terena.

Građevine koje se izgrađuju kao dvojne ili u nizu moraju s građevinom uz koju su prislonjeni činiti arhitektonsku cjelinu, usklađenu visinom, oblikovanjem, otvorima, balkonskim ogradama i drugim elementima.

Obrada pročelja prema ulici može se izvesti u kamenu ili žbukana uz izvođenje kamenog ili betonskog oluka s konzolama. Ostale fasadne površine mogu biti izvedene u kamenu ili žbukane i njihove međusobne kombinacije. Kod fugiranja fasade u kamenu ne smije se isticati fuge, već ih svijetlo tonirati. Ne smije se radi imitacije kamena, oblijepiti fasada pločama od škriljaca. Fasade se moraju odmah bojadisati nakon žbukanja i to u svijetlim nijansama.

Teren oko građevina, potporni zidovi, terase i slično moraju se izvesti tako da ne narušavaju izgled naselja, te da se ne promijeni prirodno otjecanje vode na štetu susjedne čestice i građevina.

Izgradnja ograde i potpornih zidova (podzida) dozvoljava se samo prema postojećim okolnim prilikama tj predlaže se tradicionalna obrada potpornih zidova. Osnovni materijal je kamen, a mogu biti od zelenila (živice raznog oblika) i metalne. Maksimalna visina ograde od čvrstog, netransparentnog materijala je 1,0 m u odnosu na višu kotu terena. Također to mogu biti kameneri i žbukani ogradni zidovi visine max. 1,80 m. Nisu dozvoljene montažne ograde ni umjetne (prethodno navedeno).

Na građevnoj čestici potrebno je maksimalno sačuvati postojeće drveće. Podne površine dvorišta, terasa i puteljeka na čestici popločati kamenom ili opekom. Nad dvorištima ili terasama dozvoljava se odrina i tradicijsko zelenilo. Na nenatkrivenim balkonima moguće je postavljanje platnenih tendi.

Izuzetno, u cilju afirmacije modernog arhitektonskog izražaja (staklene fasade, ravni krov i sl.), moguće je odstupanje od smjernica iz prethodnih stavaka ove točke.

Male parcele, koje su do sada ostale neizgrađene, čija veličina i oblik ne omogućavaju izgradnju objekata, ili koje nemaju direktan pristup sa javne površine tretiraju se kao zelene površine ili naseljski vrtovi.

- 3.2.12. **Visoka građevina** u smislu ovih odredbi jest građevina stambeno poslovne namjene na zasebnoj građevnoj čestici, s najviše P+4 tj. prizemljem i četiri nadzemne etaže, uključivo podrum i stambeno potkrovlje, odnosno maksimalne visine 18,0 m mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine.

Visoke građevine u pravilu trebaju biti višefunkcionalne, s javnim prizemljima i stambenim i poslovnim višim etažama.

U pretežito neizgrađenim dijelovima naselja udaljenost visoke građevine od ostalih građevnih čestica i javno prometne površine ne može biti manja od polovine visine višestambene građevine, maksimalni koeficijent izgrađenosti iznosi 0,5.

Najmanje 20% parcele mora biti ozelenjeno.

U pretežito izgrađenim dijelovima naselja, u slučaju interpolacije visoke građevine u već formirano, postojeće urbano tkivo, koeficijenti izgrađenosti i iskorištenosti mogu biti i veći, što je potrebno elaborirati kroz izradu detaljnog plana uređenja.

Visoke objekte moguće je graditi samo na dijelu naselja Metković (unutar predloženog obuhvata Generalnog urbanističkog plana).

Međusobni razmak građevina iz stavka 1. ove točke ne može biti manji od visine sljemena veće građevine, odnosno od zbroja polovine visina susjednih građevina.

- 3.2.13. Na građevnoj čestici niske i srednje građevine moguće je podizati pomoćne građevine, koje funkcionalno služe osnovnim građevinama, spremišta, ljetne kuhinje i sl. i to u sklopu osnovne građevine ili kao posebne građevine, čiji će se gabarit uskladiti s osnovnom namjenom pomoćnih građevina, ali ne mogu biti viši od visine prizemlja. Ako se grade kao izdvojena gospodarska cjelina tlocrtna površina ne može biti veća od 50 m².

- 3.2.14. Podrumom se smatra najniža etaža ako je razlika između stropa podruma i najniže točke zaravnjenog terena uz objekat manja od 1,0 m.

Izuzetno, kod kosog terena, podrumom se smatra najniža etaža ako kota gornjeg ruba stropne konstrukcije te etaže nije viša od 40 cm od kote konačno zaravnjenog terena na višem dijelu i ako kota najniže točke zaravnjenog terena uz građevinu nije niža od kote gornjeg ruba temelja na najnižem dijelu.

Stambenim potkrovljem se smatra prostor krovišta koji može imati nadozid najviše 1,5 m mjereno od poda potkrovlja.

b) Izgrađene strukture u naselju i van naselja

3.2.15. Izgrađene strukture u naselju obuhvaćaju zone pretežite i isključive namjene za uređenje prostora različitih djelatnosti. U sklopu cjelina izgrađenog i neizgrađenog dijela naselja razlikuju se:

a) Zone pretežno poslovne namjene, od kojih je glavnina u sklopu građevnog područja naselja Metković. Namjenjene su pretežno poslovnim sadržajima (uslužnim, trgovačkim, komunalno servisnim i sl. sadržajima). Uglavnom obuhvaćaju područja koja je intervencijom potrebno prenamijeniti ili dovršiti.

K1 – pretežno uslužna poslovna zona ili novi poslovni centar obuhvata 14,5 ha na desnoj obali Neretve, koji zahtijeva sustavno rješenje komunalne i prometne infrastrukture i preoblikovanje i prenamjenu uz dovršenje poslovnim sadržajima u cilju povećanja urbaniteta ovog područja grada. Uređenje poslovnog centra temeljit će se na planovima detaljnijeg stupnja razrade.

K2/3 – pretežno izgrađene trgovačke i skladišne poslovne zone od kojih razlikujemo (radni naziv) one koje su pretežno izgrađene i neadekvatno komunalno opremljene te zahtijevaju preoblikovanje, uređenje i dovršenje. Ukoliko se radi o djelatnostima koje svojim postojanjem negativno utječe na okoliš, potrebna je njihova prenamjena:

- Mehhanika, obuhvat 2,5 ha
- Klaonica, obuhvat 0,9 ha
- Bili commerce, obuhvat 0,9 ha
- Naron –plast, obuhvat 2,0 ha
- PIK Neretva, obuhvat 2,0 ha

Navedene pretežito izgrađene zone moguće je urediti temeljem dokumenata prostornog uređenja detaljnijeg stupnja razrade uz obvezu poštivanja strogih pravila zaštite okoliša tj. tla, voda i zraka. U okviru navedenih zona moguć je smještaj komunalnih djelatnosti.

K2/3- pretežno neizgrađene trgovačke i skladišne poslovne zone, smještene uglavnom na izdvojenim područjima izvan naselja:

- skladište Opuzenka tj. zona istočno i zapadno od prometnice Metković – Vid, obuhvata 5,2 ha s lijeve, 2,0 ha s desne strane prometnice, te proširenje zone prema Metkoviću obuhvata 3,2 ha. Na ovom području moguće je urediti suvremenu skladišnu zonu u funkciji pograničnog prometa, kamionski terminal i sl. realizacija je moguća jedino na temelju planova detaljnijeg stupnja razrade.
- zona Dubravnice, obuhvata oko 9,0 ha gdje se osim trgovačkih, skladišnih i ostalih poslovnih sadržaja, mogu smjestiti i radni pogoni čiste industrije. realizacija je moguća jedino na temelju plana detaljnijeg stupnja razrade
- zona veletržnice, obuhvata 4,2 ha predviđena u sklopu realizacije nacionalnog programa veletržnica na području RH.

U okviru navedenih zona, gdje se to pokaže najpovoljnijim, moguć je smještaj poljoprivrednog centra i reda u svrhu opsluživanja okolnih poljoprivrednih gospodarstava. U okviru centra su predviđeni servisi za poljoprivrednu mehanizaciju, poljoprivredne i veterinarske apoteke, sjedišta poljoprivredne savjetodavne službe, veterinarske službe, laboratoriji za nalize pojedinih proizvoda, otkupne stanice, hladnjače, sortirnice voća i povrća, pakirnice, objekti za preradu i doradu poljoprivrednih proizvoda (uljare, vinarije, mliječare i sl.) a sve ovisno od količine i kakvoće proizvodnje u njihovoj okolini.

b) E3 – eksploatacijska zona; površine 5,0 ha je u funkciji eksploatacije na teritoriju općine Bijeli Vir. U okviru ove zone moguć je smještaj samo pratećih sadržaja u funkciji eksploatacije tj. manjih pogona, upravnih zgrada, parkirališta i sl.

c) **IS- površine infrastrukturnih koridora**; površine 9,3 ha obuhvaća sadržaje željeznice sa složenom pratećom strukturom. Omogućava se sanacija zone, prenamjena i uređenje otvorenih i izgrađenih dijelova infrastrukturnih koridora i ozelenjavanje područja.

d) **ŠRC- zona športsko-rekreacijske namjene**, obuhvata 42,2 ha namjenjena je uređenju športsko rekreacijskih površina (otvorenih igrališta, tenis, pratećih rekreacijskih sadržaja, šetnica, parkova, igrališta) sa mogućnošću gradnje ugostiteljskih sadržaja i manjih smještajnih turističkih kapaciteta, maksimalne visine prizemlje i dva kata i minimalne površine parcele od 1000 m². Ugostiteljski sadržaji i turistički kapaciteti ne smiju zauzeti više od 1,0 ha površine ukupnog područja, a njihov raspored utvrdit će se planovima detaljnijeg stupnja razrade.

e) **Z - zone javnog zelenila** tj. naseljskih zaštitnih zelenih površina, poljoprivrednih imanja i vrtova, trebaju se u pravilu čuvati od bilo kakve izgradnje.

f) **Groblja** se nalaze u sklopu naselja i izvan naselja. Najveće je groblje Predolac; obuhvata 4,5 ha (od kojih na izgrađeni dio otpada 0,92 ha) koje prioritetno treba proširiti u okviru predviđenog obuhvata i opremiti potrebnim sadržajima uz uređenje zelenog tampona, minimalne širine 20,0 m.

Ostala groblja (Vid, Glušci) moguće je širiti prema posebnim propisima i lokalnim prilikama.

3.2.16. U ostale površine u sklopu cjelina naselja na obali spada i obalni pojas – riječna obala. Riječna obala, izvan lučkog područja, namijenjena je rekreaciji te je potrebna njena regulacija i uređenje uzdužobalne šetnice, minimalne širine 3,0 m.

Regulacija vodotoka u močvarnim područjima nije dozvoljena.

Intervencije na obali se u pravilu mogu odvijati na temelju detaljnog plana uređenja.

3.3. Ostale Izgrađene strukture van naselja

3.3.1. Van građevinskog područja mogu se vršiti zahvati na uređenju zemljišta i graditi pod određenim uvjetima:

- a) objekti infrastrukture (prometne, energetske, komunalne-groblja, odlagališta otpada i sl.)
- b) gospodarske građevine za potrebe poljoprivrede i stočarstva samo na području naselja Dubravica i Glušci
- c) građevine u funkciji gospodarenja šumama i lova; lugarnice, lovački domovi, hranilišta, pojilišta i sl.
- d) objekti obrane
- e) objekti vodnog gospodarstva
- f) objekti za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina
- g) obiteljska gospodarstva u funkciji revitalizacije poljoprivredne proizvodnje za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma ako su u funkciji poljoprivrednih djelatnosti i turizma samo na području naselja Dubravice i Glušci

Uređenje zemljišta i građenje građevina izvan građevnog područja vrši se tako da se ne mogu formirati naselja i ulice, da se ne zauzima prostor područja uz obalu rijeka i da se ne koristi prostor uz postojeće prometnice, površine obradivog tla te zaštićenih područja (prirodne i kulturne baštine).

3.3.2. Rudarstvo i eksploatacija mineralnih sirovina vezana je na iskorištenje prirodnih resursa i te se djelatnosti smještaju uz ležišta sirovina.

Napuštene eksploatacije potrebno je sanirati i ozelenjavati u skladu s posebnim propisima i načelima zaštite okoliša, a eventualne nove eksploatacije moguće je

formirati u skladu s odredbama i namjenom Prostornog plana uređenja Županije dubrovačko neretvanske.

- 3.3.3. Izgrađene strukture izvan cjelina izgrađenih i neizgrađenih dijelova naselja obuhvaćaju zaseoke Dragoviju i Ograd u kojima je moguća rekonstrukcija postojećih objekata te gradnja novih na u skladu s odredbama predviđenim za niske građevine. Nove objekte moguće je graditi na najvećoj udaljenosti od 300 m od postojećih objekata.
- 3.3.4. Izvan građevinskog područja može se odobriti gradnja građevina za potrebe poljoprivredne proizvodnje, stambenih i gospodarskih objekata za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma, na području naselja Dubravica i Glušci, sve u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti i to:
- stambeno-gospodarski sklopovi – farme
 - spremišta na poljoprivrednim površinama (ostave za alat, oruđe, kultivatore i sl.)

Izvan građevinskih područja, u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti, moguća je gradnja montažnih, polumontažnih i čvrstih građevina,

- 3.3.5. **Gradnju građevina izvan građevinskog područja u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti**, moguće je dozvoliti na posjedu primjerene veličine tj. površini iznad 1,0 ha, a za stočarsku i peradarsku proizvodnju iznad minimalnog broja uvjetnih grla.

Obiteljska gospodarstava u funkciji revitalizacije poljoprivredne proizvodnje za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma ako su u funkciji poljoprivrednih djelatnosti i turizma obuhvaćaju gradnju obiteljskih kuća na građevnim česticama minimalne veličine 1.000 m², maksimalne visine podrum i dvije nadzemne etaže, odnosno 7,5 m do vijenca, mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu.

Maksimalna brutto razvijena površina obiteljske kuće može iznositi 600 m², a minimalna udaljenost građevine od ruba građevne čestice iznosi 5,0 m.

Na građevnoj čestici moguće je podizati pomoćne građevine, koje funkcionalno služe osnovnim građevinama; spremišta, garaže, ljetne kuhinje i sl. i to u sklopu osnovne građevine ili kao posebne građevine, čiji će se gabarit uskladiti s osnovnom namjenom pomoćnih građevina, ali ne mogu biti viši od visine prizemlja. Ako se grade kao izdvojena gospodarska cjelina tlocrtna površina ne može biti veća od 50 m².

Krov može biti kosi, u pravilu na dvije ili četiri vode. Nagib krovnih ploha može iznositi od 20-33°.

Za pokrov se preporuča ravni crveni crijep ili kupa kanalice. Krovište ne smije imati strehu. Vijenac krova može biti max. 20-25 cm istaknut od ruba fasade građevine.

U slučaju da nije ispunjen uvjet o primjerenoj veličini posjeda ili minimalnom broju uvjetnih grla, izgradnju izvan građevinskog područja u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti moguće je dozvoliti na temelju programa o namjeravanim ulaganjima kojim se dokazuje opravdanost izgradnje.

Prilikom izgradnje potrebno je ispuniti sve propisane uvjete zaštite okoliša i očuvanja krajobraza.

Gradnja farme za uzgoj stoke može se dozvoliti uz preporuke za minimalno 10 uvjetnih grla.

Objekti (farme) za intenzivnu stočarsku i peradarsku proizvodnju moraju biti odgovarajuće udaljene od građevinskih područja naselja i to minimalno:

Broj uvjetnih grla	Min. udaljenost (m)
10 –15	100
16 –100	150
101- 300	300
301- 800 i više	500

- 3.3.6. **Spremišta i ostave za alat, oruđe, kultivatore i sl.** do 40 m² bruto izgrađene površine mogu se graditi na parcelama najmanje površine od 1 ha, uz mogućnost povećanja izgrađene površine za 20 m² za svakih daljnjih 5.000 m². Navedena spremišta moguće je podizati samo izvan površina osobito vrijednog i vrijednog poljoprivrednog zemljišta.
- 3.3.7. **Staklenici i plastenici za uzgoj povrća, voća, cvijeća, te uzgajališta puževa glista i sl.** mogu se postavljati na poljoprivrednim površinama ako se time ne ugrožava kvaliteta okoliša.
- 3.3.8. Građevine u funkciji gospodarenja šumama moraju biti u skladu s posebnim uvjetima koje utvrđuje nadležno tijelo za gospodarenje šumama.
- 3.3.9. Postojeće građevine (stambene, gospodarski stanovi, staje i slične građevine) što su izgrađene u zonama druge namjene, zadržavaju se Prostornim planom, ali se ne predviđa utvrđivanje građevinskih područja za razvoj naselja za područja na kojima su locirana. Rekonstrukcija tih građevina vršit se na temelju uvjeta koji se odnose na gradnju obiteljskih objekata.

4. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH I POSLOVNIH DJELATNOSTI

- 4.1. Gospodarski sadržaji grade se unutar zona gospodarske namjene i unutar građevinskog područja naselja mješovite namjene.

U okviru razmještaja gospodarskih sadržaja, utvrđuju se temeljna usmjerenja za uređenje i gradnju:

- gospodarstva, trgovačkih, skladišno servisnih, zanatskih, komunalnih građevina i ostalih poslovnih građevina
- ugostiteljstva i turizma

Zone gospodarske namjene određene u većim naseljima i pogodnim, lako dostupnim prostorima i u pravilu se realiziraju temeljem planova detaljnijeg stupnja razrade.

- 4.2. U **područjima naselja** (građevinska područja naselja) mogu se graditi:

- proizvodne industrijske i pretežito zanatske građevine,
- poslovne građevine (pretežito uslužne, pretežito trgovačke i komunalno servisne),
- turističko-ugostiteljske građevine i sklopovi građevina.

U **područjima naselja** (građevinska područja naselja) u na pojedinačnim građevnim česticama mogu se graditi gospodarske građevine koje svojom veličinom, smještajem u naselju i osiguranjem osnovnih priključaka na komunalnu i prometnu infrastrukturu omogućuju normalno funkcioniranje gospodarskog sadržaja bez štetnog utjecaja na okoliš i normalnog funkcioniranja naselja.

Građevne čestice za gradnju gospodarskih i poslovnih sadržaja u građevnom području naselja moraju zadovoljiti i slijedeće uvjete:

- Veličina građevne čestice ne može biti manja od 800 m², niti veća od 3.000 m²,
- Najveća izgrađenost građevne čestice iznosi 40 %, a najmanja 10 %,
- Najveća dozvoljena etažnost građevine je prizemlje i dvije etaže - P+2,
- Visina građevine od konačno zaravnatog terena do vijenca krova ne može biti veća od 12 m,

- Najmanja udaljenost građevine od ruba susjedne parcele ne može biti manja od polovice zabatne visine građevine, ali ne manja od 5 metara.
- Najmanje 20 % površine građevinske čestice treba biti uređeno kao parkovno zelenilo,
- Na parcelama koje se nalaze uz postojeću stambenu izgradnju mora se prema toj izgradnji osigurati tampon zelenila najmanje širine 5,0 metara,
- Građevne čestice za gradnju gospodarskih sadržaja moraju imati osiguran pristup na javnu prometnu površinu najmanje širine kolnika od 5,0 metara,
- Parkirališne potrebe trebaju biti zadovoljene na parceli.

Uvjeti iz prethodnog stavka se također primjenjuju za gradnju gospodarskih sadržaja u gospodarskim zonama u naselju i izvan naselja za slučajeve koji nisu obuhvaćeni točkom 3.2.15. ovih odredbi.

Građevne čestice u naselju za turističko-ugostiteljsku namjenu (hotel, motel i sl.), moraju zadovoljavati sljedeće uvjete:

- Veličina građevne čestice ne može biti manja od 800 m²,
- Najveća izgrađenost građevne čestice iznosi 40 %,
- Najveća dozvoljena etažnost građevine je prizemlje, tri etaže i stambeno potkrovlje - P+3+SP,
- Visina građevine od konačno zaravnatog terena do vijenca krova ne može biti veća od 10m, mjereno na najvišoj visini ukoliko se gradi na kosom terenu,
- Najmanja udaljenost građevine od ruba susjedne parcele ne može biti manja od polovice zabatne visine građevine, ali ne manja od 5 metra,
- Najmanje 20 % površine građevinske čestice treba biti uređeno kao parkovno zelenilo,
- Građevne čestice moraju imati osiguran pristup na javnu prometnu površinu najmanje širine kolnika od 5,0 metara,
- Parkirališne potrebe trebaju biti zadovoljene na parceli.

5. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

- 5.1. Razmještaj i razvitak središnjih funkcija treba biti u pojedinim središtima prema izvršenoj klasifikaciji središnjih funkcija za pojedine kategorije središnjih naselja. Sve funkcije u središnjim naseljima, treba razvijati i dimenzionirati u skladu s razvitkom grada Metkovića povezano s njegovim brojem stanovnika, koji gravitira i koristi te usluge kako bi se na racionalan način približile središnje i druge funkcije stanovništvu i drugim korisnicima, osobito one koje su im potrebne češće ili u svakodnevnom životu, pružajući im približno jednake uvjete života, te da tako doprinesu porastu kvalitete i standarda življenja.
- 5.2. U Prostornom planu su osigurani prostori i uvjeti za smještaj i razvitak sustava društvenih djelatnosti: predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola, građevina kulture i sporta, zdravstvenih i socijalnih ustanova, vjerskih građevina te ostalih građevina javnog interesa.

Prostori za razvitak sustava društvene infrastrukture i građevine u kojima su smješteni pojedini sadržaji nalaze se unutar građevinskog područja naselja pa je u drugoj detaljnijoj dokumentaciji prostora potrebno te prostore analizirati i u skladu s potrebama i mogućnostima odgovarajuće dimenzionirati.

Predškolske ustanove i osnovne škole (središnje i područne) smještaju se na način da zadovolje potrebe određenog područja i da stvore najprimjerenija gravitacijska područja. Pri određivanju lokacija mora se osigurati dostupnost prilaza i prijevoza i njihova sigurnost.

Vrsta i broj građevina društvenih djelatnosti određuju se mrežom građevina za svaku djelatnost na osnovi posebnih zakona i standarda.

5.3. Pošto je Metković ranijim ustrojtstvom bio sjedište bivše Općine, za njegovo gravitacijsko područje potrebno je organizirati i kompletirati ispostave županijskih službi, matični ured, gradske organe upravljanja kao i sudbenu vlast s pratećim službama.

5.4. Kod međunarodnih graničnih prijelaza nužno je osnivanje granične policije, carinskih ispostava.

5.5. U skladu sa Prijedlogom Prostornog plana Županije preporučuju se osnovni *normativi* za planiranje pojedinih središnjih funkcija:

(m ²)	Brutto građevinska površina
Obrazovanje:	
Osnovno obrazovanje	5,0 m ² /učeniku
Srednje obrazovanje	6,5 m ² /učeniku
Socijalna zaštita:	
Đački domovi	15 m ² /učeniku
Domovi za stare	15 m ² /korisniku
Domovi zdravlja	15 m ² /korisniku
Ambulante	0,04 m ² /stanovniku
Trgovina (prodajni prostor)	0,60 m ² /st
Trgovina (skladišni prostor)	0,25 m ² /st
Zanatstvo	0,10 m ² /st
Ugostiteljstvo	0,40 m ² /st

Za sadržaje javnih službi državne uprave, lokalne samouprave i uprave na županijskoj, gradskoj, općinskoj i mjesnoj razini, te za djelatnost ostalih općih službi i institucija treba osigurati prostorne uvjete rada i razvoja.

5.6. Prostori za športske djelatnosti mogu se planirati i izvan građevinskog područja, prvenstveno u okviru rekreacijskih sadržaja, a izuzetno kao sastavni dio mreže objekata društvenih djelatnosti (prvenstveno škola), ukoliko unutar građevinskog prostora nema dovoljno prostora za osiguranje potrebitog (propisanog) standarda za normalni rad.

5.7. Ukoliko se u građevinskom području naselja grade građevine komplementarne osnovnoj namjeni na zasebnoj građevnoj čestici kao što su upravne, socijalne, zdravstvene, predškolske, obrazovne, kulturne, vjerske, administrativne i slične građevine, primjenjuju se slijedeći uvjeti:

- građevna čestica mora imati pristup na javno prometnu površinu minimalne širine 5,0 m.
- udaljenost građevina iz stavka 1. ove točke od susjednih građevnih čestica ne može biti manja od polovine visine građevine
- minimalna veličina građevne čestice iznosi 1.000 m², izuzetno je moguća i manja građevna čestica ukoliko zadovoljava propisani standard
- maksimalni koeficijent izgrađenosti (K_{ig}) iznosi 0,4
- maksimalna visina građevina može iznositi podrum + prizemlje + dva kata sa mogućnošću korištenja potkrovlja, maksimalne visine 12,0 m od najniže kote uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine
- građevina mora imati pristup na javno prometnu površinu minimalne širine 5,0 m.

Iznimno od uvjeta iz prethodnog stavka, visina vjerskih građevina može biti i veća.

Na prostorima unutar urbanog područja Metkovića, gradnja građevina društvenih djelatnosti prilagođava se stvarnim mogućnostima prostora, okolnoj izgrađenosti i ambijentu zbog interpolacije u izgrađeno tkivo gradskog područja, te se oblik i veličina građevne čestice za ove sadržaje, u pravilu, određuje detaljnim planom. Preporučeni maksimalni koeficijent izgrađenosti može biti i veći u skladu s lokalnim uvjetima kao što su (uglovne građevine, zamjena postojećih neuvjetnih građevina i sl.). Maksimalna visina vijenca građevine je 14 m mjereno od pristupne javno prometne

površine, pri čemu treba voditi računa o lokalnim uvjetima kao što su, između ostalog, izgrađenost i mjerilo šire lokacije te značaj i namjena građevine. Kao stimulativna mjera preporuča se omogućiti veći intenzitet izgradnje, bilo povećanim koeficijentom izgrađenosti, bilo većom visinom građevine. U oblikovanju građevine treba voditi računa o gradskom karakteru ovih zona, te je potrebna veća sloboda u formi i izboru materijala za gradnju.

Prilikom gradnje sadržaja društvenih djelatnosti unutar pretežno izgrađenog područja ostalih naselja, moguća su odstupanja od uvjeta iz stavka 1. ove točke i to u pogledu veličine građevne čestice, visine planirane građevine i njene udaljenosti od susjednih međa te maksimalnog koeficijenta izgrađenosti (k_{ig}).

6. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

6.1. Cestovni promet

6.1.1. Dominantni dio prometne potražnje Metkovića zadovoljava ponudom cestovnog prometa.

Planirana mreža javnih cesta je razvrstana sukladno današnjem stanju i očekivanoj funkciji određenih cesta u budućem sustavu. Kako je razvrstavanje javnih cesta u nadležnosti Ministarstva, moguće su izmjene u skladu s dinamikom realizacije cestovnog sustava i trenutne uloge pojedinih cesta u sustavu.

Prostornim planom je predviđena gradnja novih dionica javnih razvrstanih cesta, nerazvrstanih cesta i ulica u naselju te rekonstrukcija postojeće cestovne mreže u skladu sa planskim značajem pojedinih cestovnih pravaca.

6.1.2. Prikaz postojećih i planiranih prometnica izrađen je u skladu s Prostornim planom županije kojim je odredba za provođenje br. 16 utvrdila koridore planiranih prometnica

6.1.3. **Postojeće dionice kategoriziranih cesta:**

- državne ceste
D9 Metković (granica BiH)-Opuzen, 6,12 km
D62 Dugopolje (D1)-Šestanovac-Zagvozd-Kula Norinska-Metković (D9), 5,44 km
ukupna dužina 11,5 km
- županijske ceste
Ž 6218 (Prud-Metković)
Ž 6220 (Metković- Dubravice-Raba)
ukupna dužina 14,9 km
- lokalne ceste
L 69012
L 69013
L 69014
ukupna dužina 7,5 km

Za važnije planirane gradske prometnice unutar građevinskog područja osigurani su koridori određenih širina (minimalno 10,0 m, a maksimalno 15,0 m) i ucrtani su na grafičkom prikazu "Građevinska područja" u m.j. 1:5000.

6.1.4. Rekonstrukcijom postojećih državnih i drugih razvrstanih cesta potrebno je obuhvatiti cjelovito rješenje trase sa svom infrastrukturom, javnom rasvjetom, uređenjem pješačkih nogostupa i dr. u naselju.

- 6.1.5. Unutar minimalnih koridora planiranih cesta nije dozvoljena gradnja drugih građevina do ishođenja lokacijske dozvole za cestu (ili njen dio na koju je orijentirana građevina). Nakon ishođenja lokacijske dozvole, odnosno zasnivanja građevne čestice ceste, odredit će se zaštitni pojasevi sukladno posebnom zakonu, a eventualni prostor izvan zaštitnog pojasa priključit će se susjednoj planiranoj namjeni. U sklopu lokacijske dozvole obvezno treba biti rješenje površinske odvodnje radi sprječavanja štetnih utjecaja na okoliš.

U zaštitnom pojasu javne ceste može se formirati neizgrađeni dio susjedne građevne čestice sa niskim zelenilom i ogradom, a na temelju posebnih uvjeta nadležne uprave za ceste.

- 6.1.6. U zaštitnom pojasu javne ceste mogu se graditi građevine za potrebe održavanja ceste i pružanja usluga vozačima i putnicima a predviđene projektom ceste (cestarske kućice, odlagališta, benzinske postaje, parkirališta, odmorišta i sl.). Prije izdavanja lokacijske dozvole za te građevine, potrebno je zatražiti uvjete nadležne uprave za ceste.

Građevine na benzinskim postajama i druge građevine iz prethodnog stavka ne mogu imati visinu veću od prizemlja, svjetlog otvora najviše 4,5 m te moraju biti udaljene od granice susjedne parcele najmanje 3,0 m.

- 6.1.7. Priključak i prilaz na javnu cestu izvodi se na temelju prethodnog odobrenja nadležne uprave za ceste u postupku ishođenja lokacijske dozvole ili izrade detaljnog plana uređenja.

Priključak i prilaz na ostale (nerazvrstane) ceste izvodi se na temelju prethodnog odobrenja tijela gradske uprave u postupku ishođenja lokacijske dozvole.

- 6.1.8. Prilikom gradnje novih dionica cesta ili rekonstrukcije postojećih potrebno je u cijelosti očuvati krajobrazne i spomeničke vrijednosti područja, prilagođavanjem trase prirodnim oblicima terena uz minimalno korištenje podzida, usjeka i nasipa. Ukoliko nije moguće izbjeći izmicanje nivelete ceste izvan prirodne razine terena obvezno je saniranje nasipa, usjeka i podzida i to ozeljenjavanjem, formiranjem terasa i drugim radovima kojima se osigurava najveće moguće uklapanje ceste u krajobraz.

Uvjeti za utvrđivanje lokacije i uvjeti za projektiranje autobusnih stajališta na javnim cestama određuje se na temelju posebnih zakona.

- 6.1.9. Promet u mirovanju se rješava javnim ili privatnim parkirališnim/garažnim prostorom. Postojeći deficiti parkirališnog prostora nadoknađuju se postupnom gradnjom javnih parkirališta/garaža, uglavnom u središnjem dijelu naselja Metković.

Prilikom gradnje novih ili rekonstrukcijom postojećih građevina, ovisno o vrsti i namjeni potrebno je urediti parkirališta/garaže na građevnoj čestici. Izuzetno, moguće je uređenje parkirališnog/garažnog prostora i na javno prometnoj površini za sadržaje koji su smješteni u prizemlju građevina orijentiranih na ulicu (trgovina, ugostiteljstvo i sl.), pod uvjetom da se time ne pogoršavaju prometni uvjeti šireg područja, posebno uvjeti prometa u mirovanju. Utvrđuje se slijedeći broj potrebnih parkirališnih/garažnih mjesta (PM), ovisno o vrsti i namjeni građevina:

- za obiteljsku, višeobiteljsku i višestambenu građevinu; na svaki stan jedno PM,
- za višestambenu građevinu; na svaki stan jedno PM na građevnoj čestici građevine ili na zasebnoj građevnoj čestici,
- za industrijske, zanatske, servisne, uslužne i sl. građevine; po 1 PM na 3-8 zaposlenih u većoj radnoj smjeni,
- za hotele, pansione, motele: po 1 PM na 3-6 osoba, u skladu s propisima o vrsti i kategoriji građevine,
- za kazališta, koncertne dvorane, kina i sl.; po 1 PM na 15 sjedala,

- za sportske dvorane i igrališta; po 1 PM na 10 sjedala,
- za ugostiteljske objekte; po 1 PM na 4-10 sjedala,
- za trgovine: na 100 m² bruto izgrađene površine 4 PM,
- za škole, dječje ustanove; po 1 PM na jednu učionicu ili za jednu grupu djece,
- za ambulante, poliklinike; po 1 PM na 4 zaposlena u smjeni te po 1 PM za svakog stalnog liječnika,
- za bolnice; po 1 PM na svakih 8 kreveta u bolnici te po 1 PM na svakog stalnog liječnika i po 1 PM na svakih 5 zaposlenih,
- za vjerske građevine; po 1 PM na 5-20 sjedala,
- za ostale prateće sadržaje stanovanja; po 1PM na 3 zaposlena.

Iznimno je moguća gradnja garaža i uređenje parkirališnih površina u svim zonama, kao zasebnih građevina, na građevnim česticama koje svojim oblikom i veličinom ne udovoljavaju parametrima za gradnju stambenih i javnih građevina te nisu pod posebnim režimom zaštite (zaštitne zelene površine, prirodni ili kultivirani krajobraz, poljoprivredno zemljište i sl.) uz ispunjavanje sljedećih uvjeta:

- arhitektonsko oblikovanje garaže uklopiti u postojeći ambijent
- parkirališne površine popločati perforiranim betonskim elementima, a perforirane površine zatravniti
- izgradnjom se ne smije uništavati postojeće visokovrijedno zelenilo
- dio čestice koji ne služi planiranoj namjeni treba se urediti kao zelena površina
- za pristup ishoditi odobrenje nadležne državne službe ovisno o kategoriji prometnice s koje se rješava pristup)
- maksimalna udaljenost građevine kojemu parkiralište ili garaža služe treba biti 100 m.

6.1.10. U sklopu radnih (servisnih) zona moguće je organizirati kamionski terminal, servise za vozila, prodavaonice auto dijelova, stanicu za tehnički pregled vozila i druge slične sadržaje.

6.2. Željeznički promet

6.2.1. U oblasti željezničkog prometa potrebno je stvoriti uvjete za modernizaciju postojećih kapaciteta i uvođenje ovog vida prometa u smislu boljeg međusobnog povezivanja unutar Županije i Županije s okruženjem. To će se postići izgradnjom drugog kolosijeka na postojećoj željezničkoj pruzi Ploče-Metković-Sarajevo i dalje.

6.2.2. Željeznički prometni pravac postojeće željezničke pruge Ploče-Metković-BiH zadržava svoj postojeći položaj u prostoru.

6.2.3. Željeznički terminal u Metkoviću moguće je rekonstruirati, preuređivati i dograđivati na temelju plana detaljnijeg stupnja razrade.

6.3. Pomorski promet

6.3.1. Svi zahvati na obali rijeke u obuhvatu županijske luke Metković, privezišta i drugi zahvati na uređenju obale se grade i uređuju na temelju detaljnog plana uređenja koji čini osnovu za koncesijska odobrenja. Plovni put je označen u odnosu na luku Metković.

6.4. Javne telekomunikacije

6.4.1. U dijelu koji se odnosi na izgradnju TK vodova i mreža, Prostornim planom uređenja Županije dubrovačko neretvanske se ne predviđa osiguranje novih koridora za izgradnju kapitalnih vodova. Za proširenje kapaciteta prvenstveno je potrebno

- koristiti postojeće infrastrukturne koridore i težiti njihovom objedinjavanju u cilju zaštite i očuvanja prostora i sprječavanje zauzimanja prostora za ovu namjenu.
- 6.4.2. Sustav komutacije u dva komutacijska čvorišta (AXE) za grad Metković, daje rješenje sa izdvojenim digitalnim stupnjevima i po potrebi pripadajućim digitalnim preplataničkim modulima. Sustav prijenosa se planira u cjelini kao digitalni prijenosni sustav.
- Potrebno je postići dobru pokrivenost područja mobilnom telefonijom, odnosno sustavom baznih stanica. Bazne stanice mobilne telefonije se postavljaju:
- izvan vrijednih poljoprivrednih površina
 - na udaljenosti od postojećih građevina i
 - izvan zona stroge zaštite spomenika kulture.
- 6.4.2. Svaka postojeća i novoplanirana građevina treba imati osiguran priključak na telefonsku mrežu. TK mreža u pravilu se izvodi podzemno i to kroz postojeće prometnice, prema rasporedu komunalnih instalacija u trupu ceste. Ako se projektira ili izvodi izvan prometnica treba se izvoditi na način da ne onemogućava gradnju na građevinskim parcelama, odnosno izvođenje drugih instalacija
- Isto se odnosi i na eventualnu zračnu mrežu-vodove.
- Projektiranje i izvođenje TK mreže rješava se sukladno posebnim propisima, a prema planskim rješenjima ovog Plana.
- Građevine telefonskih centrala i dr. uređaja mogu se rješavati kao samostalne građevine na vlastitim građevnim parcelama ili unutar drugih građevina kao samostalne funkcionalne cjeline.
- 6.4.3. Prostori za izgradnju poštanskih središta i ureda planirani su u područjima naselja (građevinska područja) i određuju se detaljnijom prostorno planskom dokumentacijom. Prioritetno je potrebno izvršiti rekonstrukciju prostora pošta u manjim naseljima.

6.5. Energetski sustav

- 6.5.1. Područjem grada Metkovića prolazi DV 110 kV Opuzen-Neum, dužine oko 23 km i DV 110 kV Čapljina – Opuzen, dužine oko 22,3 km
- 6.5.2. Na području Grada Metkovića od objekata elektro-prijenosne mreže u planskom razdoblju planira se izgraditi TS 400/220/35 kV «Dubravica».
- 6.5.3. Priključak na mrežu 400 kV izvest će se izgradnjom DV 2x400 kV Dubravica-Plat i DV 2x400 kV Dubravica-Zagvozd.
- 6.5.4. Priključak na mrežu 220 kV izvest će se izgradnjom DV 220 kV Dubravica-HE Čapljina.
- 6.5.5. Priključak na mrežu 110 kV izvest će se uvođenjem postojećih DV 110 kV Opuzen-Neum i DV 110 kV Čapljina-Opuzen.
- 6.5.6. Osnovno napajanje pogona Metković vrši se iz TS 110/35 kV «Opuzen» preko tri trafostanice: 35/10kV «Metković1», «Metković 2» i «Opuzen», koje je potrebno rekonstruirati (primarnu i sekundarnu opremu), što se prioritetno odnosi na TS «Metković 1» zbog zastarjelosti i udaljenosti konzuma. Navedena TS «Metković 1 (Orašina) je zastarjela i nepouzdana te zbog povećanja konzuma ne može zadovoljiti potrebe potrošača te je posatala kočnica razvoja.
- 6.5.7. U narednom razdoblju je potrebno izvršiti tehno ekonomsku analizu opravdanosti rekonstrukcije postojeće TS 35-10 kV «Metković 1» u odnosu na izgradnju nove TS

35(110)/10(20) kV «Metković» čija je lokacija orijentacijski određena ovim Planom, sukladno »Konceptiji razvoja elektroenergetske mreže grada Metkovića« izrađene od strane HEP-a D.P Elektrodalmacije u Splitu.

- 6.5.8. Mjesne TS 10(20)/0,4 kV se postavljaju tako da je moguć kolni pristup barem jednom pročelju i da su uklopljene u okoliš. Ako se grade kao samostalne građevine obavezno je hortikulturno uređenje okoliša. Udaljenost transformatorske stanice od kolnika ceste iznosi najmanje 3,0 m a od susjedne međe najmanje 1,0 m.

Na području naselja Metković obavezno je kabliranje elektroenergetske mreže. Kablovi se postavljaju, u pravilu u javno prometnu površinu, usklađeno s rasporedom ostalih komunalnih instalacija.

- 6.5.9. Uz nadzemne, postojeće i planirane dalekovode određuje se širina zaštitnih pojasa:
- DV VN 110 kV i više, 40 m
 - DV SN 35 kV i niže, 25 m

U zaštitnim pojasi nadzemnih dalekovoda, izuzetno, je moguća rekonstrukcija i gradnja građevina uz obveznu prethodnu suglasnost nadležnog tijela elektroprivrede.

- 6.5.10. Planom su predviđene minimalne građevinske parcele za planirane trafostanice:
- za trafostanicu 110/35 (20)kV 3000 m²
 - za trafostanicu 35/10 (20)kV 1000 m²
 - za trafostanicu 10/04 kV površine 40 m²

- 6.5.11. Za svaku postojeću i novoplaniranu građevinu mora biti osiguran priključak na elektro mrežu. Elektro mreža projektira se i izvodi sukladno posebnim propisima, a prema planskim rješenjima.

Sve trafostanice, osim stupnih, trebaju biti izvedene na zasebnim građevinskim parcelama, ako nisu planirane u sklopu drugih građevina. Dimenzije su im definirane veličinom opreme i postrojenjem koja se u njih ugrađuju, a sukladno posebnim propisima.

Do svake trafostanice treba biti osiguran kolni pristup.

Svi podzemni elektro vodovi izvode se kroz prometnice, odnosno priključci za pojedine građevine kroz priključne kolne puteve.

Nadzemni vodovi izvode se paralelno s prometnicama, odnosno pristupnim putevima neposredno uz granice građevinskih parcela.

Nije dopušteno projektiranje niti izvođenje elektro vodova (podzemnih i nadzemnih) kojima bi se ometalo izvođenje građevina na građevinskim parcelama, odnosno realizacija planiranih građevina, iz razloga izmještanja uvjetovanog naknadnom gradnjom planiranih građevina.

- 6.5.12. Instalacije javne rasvjete u pravilu se izvode postojećim odnosno planiranim nogostupom uz prometnice. Prilikom odobravanja izvedbe javne rasvjete, rasvjetna tijela treba definirati sukladno građevinama na području kojih se javna rasvjeta izvodi.

- 6.5.13. Na području Grada Metkovića je moguće korištenje i drugih, alternativnih izvora energije; sunčeve energije. U skladu sa Strategijom energetske razvitka R.Hrvatske, omogućava se i razvoj plinske mreže na gradskom području.

6.6. Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrba

- 6.6.1. Područje Grada Metkovića se opskrbljuje vodom putem dva nezavisna vodoopskrbna sustava, vodoopskrbni sustav Neretva-Pelješac-Korčula-Lastovo (N-P-K-L) i vodoopskrbni sustav Doljani.

Neretvansko-pelješko-korčulansko-lastovski vodovod

Iz ovog sustava opskrbljivat će se središnji i zapadni dio poluotoka, otoci Korčula, Mljet i Lastovo, gradovi Metković i Opuzen, te općine Slivno, Zažablje i Kula Norinska. Prema razvojnim planovima regionalnog vodovoda kapacitet mu je planiran na 593,3 l/s od čega je za neretvansko područje predviđeno 178,0 l/s, za otok Korčulu 173,8 l/s, Pelješac 169,5 l/s, otok Mljet 40 l/s i otok Lastovo 32,0 l/s. Budući da je prva faza ovog sustava građena za manji kapacitet bit će potrebno povećati kapacitete pojedinih crpnih postaja i cjevovoda.

Neretvansko-pelješko-korčulansko-lastovski vodovod će se ostvariti u etapama, u skladu s potrebama za vodom, odnosno razvitkom gospodarstva, poglavito turizma na ovom području. U prvoj etapi bi bilo potrebno izvesti nezavršene dionice cjevovoda i vodoopskrbne objekte sustava.

Vodoopskrbni sustav Metković

Budući da opskrbeni sustav s izvora Doljani ne zadovoljava ni kakvoćom ni kapacitetom rješenje je vezivanje vodoopskrbne mreže Metkovića preko novog spremnika na Neretvansko-pelješko-korčulansko-lastovski vodovod. Na ovaj vodospremnik vezati će se i cjevovod za vodoopskrbu naselja u općini Zažablje.

- 6.6.2. Planirani radovi na vodoopskrbnim sustavima:

- uređenje i sanitarna zaštita izvorišta Prud
- uređenje i sanitarna zaštita izvorišta Doljani
- izgradnja priključnog cjevovoda na NPKL vodovod (u tijeku)
- dovršetak izgradnje cjevovoda Metković-Dubravica-Bijeli Vir-Mlinište-Bađula-Kuti

- 6.6.3. Za gradnju novih ili rekonstrukciju postojećih vodoopskrbnih građevina potrebno je osigurati kolni pristup do parcele građevine te zaštitnu, transparentnu ogradu visine do najviše 2,0 m. Najmanja udaljenost građevine do ruba parcele iznosi 2,0 m. Sve značajnije građevine u sustavu vodoopskrbe je potrebno osvijetliti.

Vodoopskrbne cijevi se postavljaju, u pravilu u javno prometnu površinu, usklađeno s rasporedom ostalih komunalnih instalacija. Prilikom rekonstrukcije vodovodne mreže ili rekonstrukcije ceste potrebno je istovremeno izvršiti rekonstrukciju ili gradnju ostalih komunalnih instalacija u profilu ceste.

Moguća su odstupanja od predviđenih trasa vodovoda, ukoliko se tehničkom razradom dokaže racionalnije i pogodnije rješenje mreže.

- 6.6.4. Svaka postojeća i novoplanirana građevina mora imati osiguran priključak na vodoopskrbni sustav.

Iznimno iz prethodnog stavka, vodoopskrba se na području izdvojenih zaseoka (Dragovija, Ograd) rješava prema mjesnim prilikama.

Vodoopskrbna mreža, osim magistralne za koju je Plan definirao koridore, sa svim pratećim elementima u pravilu se izvodi kroz prometnice.

Pojedinačni kućni priključci izvode se kroz pristupne puteve do građevinskih parcela.

Isto se odnosi i na hidrantsku mrežu.

Sve građevine na vodoopskrbnom sustavu projektiraju se i izvode sukladno posebnim propisima i uvjetima kojima su regulirane.

Nije dozvoljeno projektiranje i građenje vodoopskrbne mreže na način kojim bi se štetilo građenju građevina na građevnim parcelama (dijagonalno i sl.) kako bi se spriječilo eventualno naknadno izmještanje uvjetovano gradnjom planirane građevine.

Odvodnja

- 6.6.5. Odvodnja otpadnih voda naselja Metković će se rješavati zajedničkim kanalizacijskim sustavom na način da se otpadne vode središnjeg dijela grada na lijevoj obali Neretve za koji već postoji kanalizacijska mreža, zajedno s otpadnim vodama iz novih dijelova naselja (područje uz državnu cestu Metković-Opuzen) prihvatiti lijevoobalnim obuhvatnim kolektorom i podvodnim sifonom prebaciti na desnu obalu odakle će se zajedno s otpadnim vodama naselja s desne obale i industrijsko trgovačke zone dovesti do uređaja za pročišćavanje koji će se izgraditi izvan naseljenog područja nizvodno od Jerkovca.
- 6.6.6. Otpadne vode će se nakon obrade na uređaju za pročišćavanje s biološkim ili fizikalno kemijskim stupnjem pročišćavanja, koji bi u prvoj fazi imao samo mehanički stupanj, ispuštati u Neretvu nizvodno od Metkovića.
- 6.6.7. Kanalizacijski sustav potrebno je izgraditi i za naselja Prud i Vid, te je potrebno ispitati tehničku i ekonomsku opravdanost građenja autonomnog sustava ili će se naselja priključiti na kanalizacijski sustav Metkovića s ispuštom u Neretvu.
- 6.6.8. Kanalizacija se u pravilu izvodi kroz prometnice, odnosno priključni spojevi građevina kroz pristupne puteve.

Sve građevine na kanalizacijskoj mreži izvode se sukladno propisima kojima je regulirano projektiranje i izgradnja ovih građevina.

Nije dozvoljeno projektiranje i građenje kolektora i ostalih građevina u sustavu ukupne kanalizacijske mreže kojom bi se nepotrebno ulazilo na prostore građevina unutar drugih građevnih parcela, odnosno prostore namjenjene drugim građevinama, radi spriječavanja eventualnih naknadnih izmještanja uvjetovanih gradnjom tih građevina.

Na područjima gdje nema izgrađenih ili nisu projektirani kanalizacijski sustavi, odvodnja otpadnih i oborinskih voda, do izgradnje sustava rješavat će se izgradnjom vlastitih sabirnih jama. Prilikom izgradnje sabirnih jama potrebno je:

- da jama bude izvedena kao nepropusna za okolni teren
- da se locira izvan zaštitnog pojasa prometnice
- da od susjedne građevne čestice bude udaljena minimalno 3,0 m
- da joj se omogući kolni pristup radi čišćenja

Uređenje voda i vodotoka

Navodnjavanje

- 6.6.9. Na cijelom donjoneretvanskom području potrebno je rekonstruirati magistralni natapni kanal s vodozahvatom na Neretvi uzvodno od Metkovića i sanirati natapne mreže, te nastaviti radove na kanalskoj distribucijskoj mreži za navodnjavanje.

Melioracijska odvodnja

- 6.6.10. Melioracijski radovi na području Grada Metkovića se usmjeravaju na sanaciju i unapređenje postojećeg sustava na melioracijskim područjima Koševo-Vrbovci
- 6.6.11. Potrebno je provoditi interdisciplinarni pristup u obliku biološkog, biotekničkog, pedološkog, hidrološkog, hidroinženjerskog, geomehaničkog, hidrogeološkog. Kojima će biti dopisivati mogućnosti proširenja melioracijskih objekata i navodnjavanja. Za ovakve rezultate stručnjaci iz ovih područja utvrditi obuhvat i način kako će se osigurati za povoljne i nizvodno,

Obrana od poplava

- 6.6.12. Na rijeci Neretvi čije su obale ugrožene erozijom potrebni su regulacijski radovi. Za obranu od poplava na desnoj obali rijeke Neretve, koje nastaju zbog velikih prodora voda Neretve kroz ušće Norina i izlivanja izvora po sjevernom rubu područja Vid-Norin, potrebna je izgradnja nasipa koji je projektiran za vodostaj +3,5 m.n.m s potrebnim nadvišenjima. Nasip će se izvesti po trasi postojećeg nasipa za zaštitu Jerkovca do ceste Metković-Vid, cestom Metković-Vid do vodotoka Glibuša, te dalje. Unutrašnja odvodnja branjenog područja osigurat će se izgradnjom glavnih kanala uz novoplanirani nasip i detaljne kanalske mreže kojom će se prikupljati suvišne vode i crpnih posataja za evakuaciju voda u vrijeme visokih vodostaja.

7. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO POVIJESNIH CJELINA

7.1. *Prírodne vrijednosti*

7.1.1. Zaštićeni dijelovi prirode su:

a) **Pod Gredom**; posebni ornitološki rezervat, sjeverozapadno od Metkovića, desna obala Neretve, R 118, rješenje o zaštiti i upisu u registar posebno zaštićenih objekata prirode br 21/9-1965, ZM/mz od 17. ožujka 1965., površina 587 ha. Područje je obraslo gustim tršćacima na koje se nadovezuju šaševi. Tršćaci zbog svoje neprohodnosti stvaraju siguran zaklon močvarnoj ornitofauni. Rezervat je od značaja za gniježđenje mnogih vrsta ptica, te za vrijeme jesenje i proljetne seobe ptica i za zimovanje ptica.

Mjere zaštite:

Zabranjeni su svi zahvati koji bi mogli ugroziti karakteristike zbog kojih je područje proglašeno rezervatom. Zabranjeno je uznemiravati ptice prilikom gniježđenja, kao i ubijanje divljači. Nužna je čuvarska služba. Također je potrebno urediti područje izvorišta Norina koje je zapušteno i neuredno. Prisutnost čovjeka je potrebno minimalizirati, tj zadržati autohtono stanje bez graditeljskih i drugih sličnih intervencija.

b) **Prud**, posebni ornitološki rezervat, sjeverozapadno od Metkovića na desnoj obali Neretve, a istočno od mjesta Vid i Prud, gornjeg dijela rječice Norin, te sjeverno od Glibuše i ceste koja spaja Metković s Vidom, R 189, Rješenje o zaštiti i upisu u Registar posebno zaštićenih objekata prirode, br. 21/10-1965. ZM/MZ od 17. ožujka 1965., površina 250 ha. Područje je obraslo trsticima i šašem, vrijedno gnijezdilište i područje važno za seobu ptica.

Mjere zaštite:

Zabranjeni su svi zahvati koji bi mogli ugroziti karakteristike zbog kojih je područje proglašeno rezervatom. Zabranjeno je uznemiravati ptice prilikom gniježđenja, kao i ubijanje divljači. Nužna je čuvarska služba, također je potrebno urediti područje izvorišta Norina koje je zapušteno i neuredno. Prisutnost čovjeka je potrebno minimalizirati, tj zadržati autohtono stanje bez graditeljskih i drugih sličnih intervencija.

c) **Predolac-Šibanica**, park šuma, istočno od Metkovića, između stare ceste koja vodi prema Dubrovniku i granice Države, R 367, Rješenje o zaštiti i upisu u Registar posebno zaštićenih objekata prirode br. UP/14-1976. od 26. veljače 1976., Odluka SO Metković od 23.05.1968., broj 159/1-1968., površina 67 ha, područje predstavlja značajan šumski kompleks, nažalost danas opožaren, značajno je za zimovanje mnogih ptičjih vrsta, osobito pjevica.

Mjere zaštite:

Pošumljavanje na temelju izrađene uređajne osnove za park šumu. Unuta granica park šume nije dozvoljena gradnja već samo uređenje šumskih staza i protupožarnih puteva. Najstrože kažnjavati odlaganje smeća na zavojima stare dubrovačke ceste.

d) **Čempres u Metkoviću**; zabrana uništavanja tj. zabijanja oglasa i osmrtnica

7.1.2. Na zaštićene dijelove prirode iz gornjeg stavka primjenjuju se mjere zaštite utvrđene Zakonom o zaštiti prirode i drugim posebnim zakonima.

7.1.3. Evidentirani, posebno vrijedni prirodni predjeli koje je potrebno zaštititi u smislu Zakona o zaštiti prirode, su:

- a) **Delta Neretve**, park prirode čiji se dio nalazi na području Grada Metkovića, zajedno s proglašenjem treba ustanoviti javnu ustanovu za upravljanje i zaštitu parka. Planom područja posebnih obilježja će se pobliže urediti zaštita, unapređenje i korištenje tog prostora.
- b) **Stari park u centru Metkovića**, spomenik parkovne arhitekture, smješten u centru Metkovića, površine oko 1,0 ha, dominira čempres, cedar, crni bor i fitosporam, potrebno je napraviti inventarizaciju parka i prijedlog za obnovu.

7.2. Kulturno povijesna baština

7.2.1. Suvremeni, kompleksan pristup graditeljskom nasljeđu polazi od principa aktivne zaštite, a to znači da taj postupak ne obuhvaća samo konzervatorske postavke, obradu i intervencije, već cjeloviti integralni društveni proces vrednovanja i revitalizacije kulturno-povijesnog nasljeđa. Posebno značajna područja:

- **Širi prostor sela Vid**, prostor antičke Narone, koji pored arheološkog značaja ima i osobite etnografske vrijednosti, posebice u korištenju antičkog materijala u podizanju stambenih i gospodarskih nastambi.
- **Delta Neretve od Metkovića do mora** sa značajnim i još neistraženim lokalitetima antičke melioracije, lučkih postrojenja, villa suburbana i rustica, brojnih povijesnih naselja poluurbanih i ruralnih osobina, pretpovijesnih nalazišta, srednjovjekovnih fortifikacija na uzvisinama.

7.2.2. Registrirana kulturna dobra na području grada Metkovića su:

NAZIV SPOMENIKA	ASELJE	ZAŠTITA	ZNAČAJ
kuća Bukovac-Šiljeg	VID	RST 708	lokalna valorizacija
kuća Markota u Vidu	VID	RST 545	lokalna valorizacija
Erešova kula	VID	RST 544	regionalna valorizacija
crkva Sv. Vida,	VID	RST 511	međunarodna i nacionalna valorizacija
arheološka zona Narone	VID	RST 496	međunarodna i nacionalna valorizacija

7.2.3. Evidentirana kulturna dobra međunarodne i nacionalne valorizacije na području Grada Metkovića su:

- urbana cjelina starog Metkovića
- ruralna cjelina Vid
- delta Neretve s visovima unaokolo
- lučki dio antičke Narone u Neretvi
- širi prostor naselja Vid i delta Neretve od Metkovića do mora
- područje uz Neretvu oko Vida i Metkovića

7.2.4. Smjernice za zaštitu urbane cjeline Metkovića:

- posebnim konzervatorskim elaboratom utvrditi granice povijesne jezgre
- zadržati i revitalizirati matricu povijesne jezgre naselja
- neizgrađene dijelove realizirati interpolacijama koje neće narušavati siluetu, osnovne vizure i komunikacijske pravce
- ne preporučuje se izmjena strukture i tipologije postojećih objekata radi funkcionalnog pripajanja u veće prostorne sklopove
- neizgrađene dijelove ovog područja koji u poslojednji 80-tak godina nisu značajnije transformirani ili su korišteni kao gradske zelene površine, potrebno je uređivati kao gradske javne zelene površine s mogućnošću minimalnih intervencija objektima javnog značaja
- objekte izgrađene neusklađeno ambijentu (volumenom, namjenom)
- u interpoliranim novim objektima predviđati više od 50% za stambenu namjenu, što se ne odnosi na objekte javne namjene (uprava, hoteli, financijske ustanove, ustanove kulture, prosvjete, znanosti)
- svaka stambena jedinica u okviru ovog područja treba osigurati jedno parkirališno mjesto za jedan stan, a za poslovne i javne objekte u skladu s normativima propisanim ovim odredbama

7.2.5. Smjernice za zaštitu gradsko seoske cjeline naselja Vid;

- zadržati i revitalizirati matricu povijesne jezgre naselja
- neizgrađene dijelove realizirati interpolacijama koje neće narušavati siluetu, osnovne vizure i komunikacijske pravce
- ne preporučuje se izmjena strukture i tipologije postojećih objekata radi funkcionalnog pripajanja u veće prostorne sklopove
- očuvati odnos izgrađenog dijela poluurbane jezgre s neposrednim prirodnim (agrarnim) okolišem
- uređivanje vanjskih ploha objekata mora se temeljiti na korištenju isključivo lokalnog arhitektonskog izražaja i građevinskog materijala

7.2.6. Smjernice za zaštitu i uređenje prostora arheološkog područja sela Vid (antičke Narone) i delte Neretve s okolnim visovima

- potrebno je detaljno istraživanje arheološke zone, posebno unutar građevinskog područja gdje je, sukladno rezultatima valorizacije, potrebna prezentacija nalaza in situ
- šire arheološke zone potrebno je detaljno istražiti uz konzervaciju nalaza. U neizgrađenim građevinskim područjima unutar arheoloških zona, nositelj zahvata tijekom izrade istražnih radova treba osigurati arheološko istraživanje rezultat kojeg mora biti detaljno pozicioniranje arheoloških nalaza u prostoru i njihova valorizacija. Projektu konzervacije i prezentacije nalaza moraju se prilagoditi planovi i projekti izgradnje objekata i uređivanja zemljišta.

7.2.7. Stručnoj revitalizaciji i svrsishodnijem korištenju objekata ili cjelina graditeljskog nasljeđa koje je u propadanju ili je napušteno, treba dati prednost pred izgradnjom novih turističkih, stambenih i drugih objekata.

7.2.8. Potrebna je dosljedna provedba svih oblika pravne zaštite kulturne baštine, od zaštitnog popisa preko preventivne zaštite, do registra kulturne baštine u prostoru, uz određivanje režima zaštite, odobravanje intervencija, nadzor i primjerene kaznene mjere za oštećivanje ili uništavanje baštine u prostoru. Neophodna je primjena načela **integralne aktivne zaštite** radi izbjegavanja ili pomirivanja mogućih sukoba interesa u procesima zaštite graditeljske baštine u zaštićenim područjima ili zonama.

7.3. Područja posebnih ograničenja u prostoru

7.3.1. Područja posebnih ograničenja u prostoru prikazana su na karti br. 3.2. u mj. 1: 25000 i odnose na slijedeće površine i zone:

- osobito vrijedan predjel – prirodni krajobraz

- osobito vrijedan predjel – kultivirani krajobraz
- točke i potezi značajni za panoramske vrijednosti krajobraza
- državna i županijska lovišta
- izvorište Prud
- zone sanitarne zaštite izvorišta Prud
- vodotok I i II kategorije
- poplavno područje
- lučko područje

7.3.2. **Prirodni krajobraz;**

Predolac-Šibanica; U cilju očuvanja vrijednosti krajobraza, kako ekoloških, tako i doživljajnih, prirodni krajobraz je potrebno sačuvati od prenamjene i unaprijeđivati njegove prirodne vrijednosti i posebnosti (pošumljavanjem, rekultivacijom i sl.) Manju zonu uz županijsku cestu (bivša strljana) moguće je urediti kao športsko-rekreacijsku. Potrebno je uređivati protupožarne puteve, šumske staze i odmorišta

Prirodne močvare Prud i Orepak; zadržati u postojećem stanju i ljudskim aktivnostima na narušavati i ugrožavati biljne i životinjske vrste. Močvarni ambijent s mediteranskim podnebljem ili neretvanska blatija, kako se nazivao taj prostor prije suvremenih melioracija, omogućavali su povoljnije uvjete za zimovanje i gniježđenje ptica močvarica. Ta idealna staništa privlačila su (stalno i povremeno) nekoliko stotina vrsta ptica. Taj najrasprostranjeniji močvarni kraj u našem obalnom području pružao je brojnim ribljim vrstama odlične uvjete za mriješćenje. Danas su močvarni krajolici ustupili mjesto intenzivnom poljodjelstvu čiji su zaštitni znak nasadi mandarinki. Stvoren je jaz između suvremene gospodarske valorizacije i zaštite izvorne prirode. Međutim, močvara predstavlja prirodni fenomen koji je potrebno turistički valorizirati (foto lov, racionalan lov). Osim smanjenja prirodnih staništa, smanjenju ptičjeg fonda je doprinio i pretjeran i nekontroliran lov (crna lisica-Fulica atra). Neretvani su se u prošlosti više, a danas manje, služili prepoznatljivim i originalnim plovilom-trupicom koja predstavlja neretvanski zaštitni znak - suvenir.

7.3.3. Pod kultiviranim krajobrazom smatraju se:

Kultivirani krajolik doline Neretve tj. područje oko Vida i Metkovića izdvojen je kao zasebna kategorija u okviru režima zaštite i označen je režimom stroge zaštite, koji uvjetuje očuvanje krajobraznih obilježja, potrebno ga je sačuvati od daljnje izgradnje u najvećoj mogućoj mjeri, te izgradnju usmjeravati interpolacijama unutar izgrađenih struktura naselja. Kultivirani krajobraz zahtjeva trajnu rekultivaciju i ozelenjavanje. Mjere pošumljavanja u agrarnom krajoliku neautohtonim vrstama dopuštaju se samo u neposrednoj provedbi mjera zaštite od erozije.

Novi kvalitet potrebno je pridati krajoliku koji je u namjeni površina označen kao rekreacijska zona, na način da se kultivira ozelenjavanjem, te urede i reguliraju vodene površine na način da bi mogle biti pogodne za šport i rekreaciju.

- 7.3.4. Točke i potezi značajni za panoramske vrijednosti krajobraza označavaju istaknute točke u prostoru s kojih se pruža neponovljiv doživljaj doline Neretve. Na takvim mjestima potrebno je urediti izletišta ili odmorišta s manjim ugostiteljskim objektima, čija površina ne može biti veća od 100 m² tlocrtne površine, visine prizemlja.
- 7.3.5. Državna i županijska lovišta su određena prema lovnogospodarskim osnovama i izdanim koncesijama.
- 7.3.6. Zone sanitarne zaštite predstavljaju ograničenje u korištenju prostora na način da se u okviru utvrđenih zona (I i II) može graditi poštivajući odredbe Odluke o zaštiti zona sanitarne zaštite izvorišta Prud.
- 7.3.7. Rijeka Neretva mora zadržati karakteristike vodotoka II kategorije, a svi njeni pritoci karakteristike vodotoka I kategorije.

- 7.3.8. Lučko područje označeno je kao sigurnosno područje te je potrebno osigurati normalan prijevoz, pristan i manevar brodovima, jer je to prvenstvena namjena područja.

7.4. Mjere uređenja zemljišta

- 7.4.1. Mjere uređenja zemljišta odnose se na očuvanje i unapređenje krajobraznih vrijednosti prostora tj. na područja koja zahtijevaju:
- hidromelioraciju
 - pošumljavanje
 - ozelenjavanje
 - oblikovanje zemljišta uz infrastrukturne koridore
 - komasacija
- 7.4.2. **Pošumljavati** autohtonim vrstama zelenila potrebno je prirodni krajobraz koji je pod šumskim nasadima ili se radi o denudiranim terenima opustošenim požarima, Prirodni krajobraz na području grada Metkovića kojeg je potrebno unaprijediti pošumljavanjem obuhvaća područje park šume Predolac-Šibanica, te na opožareno područje između naselja Vid i Prud.
- 7.4.3. **Kultivirani krajolik doline Neretve tj. područje oko Vida i Metkovića** izdvojen je kao zasebna kategorija u okviru režima zaštite i označen je režimom stroge zaštite, koji uvjetuje očuvanje krajobraznih obilježja, potrebno ga je sačuvati od daljnje izgradnje u najvećoj mogućoj mjeri, te izgradnju usmjeravati interpolacijama unutar izgrađenih struktura naselja.

Kultivirani krajobraz zahtjeva trajnu rekultivaciju i ozelenjavanje.

- 7.4.4. **Oblikovanje zemljišta uz infrastrukturne koridore** odnosi se na područja velikih infrastrukturnih zahvata; gradnju auto i brzih cesta, vodoopskrbnih sustava, komunalnog deponija. U svrhu sprječavanja degradacije krajobraza, neophodna sanacija, rekultivacija ili ozelenjavanje zemljišta uz infrastrukturne koridore, ovisno o terenu na kojem se trase polažu.
- 7.4.5. Sanaciju divljeg odlagališta deponija (Sv. Ana), te sanacija lijeve i desne obale Neretve.
- 7.4.6. U cilju racionalnijeg korištenja poljoprivrednog zemljišta potrebno je provesti komasaciju na dijelu poljoprivrednih površina.

7.5. Zaštita posebnih vrijednosti i obilježja

- 7.5.1. **Oštećene gradske ili seoske cjeline**; odnose se na:
- vrijedne graditeljske cjeline Metkovića i Vida koje je potrebno rekonstruirati i/ili preoblikovati
 - dijelove naselja napadnute neprimjereno oblikovanom i/ili neplanskom izgradnjom (Vid, desna obala Metkovića uz Neretvu, objekti željeznice). Takva područja potrebno je preoblikovati tj. dovršiti, na način da se preoblikovanjem podignutih građevina unaprijedi vizualni doživljaj, ozeleniti, eventualno ukloniti neke objekte u cilju omogućavanja opremanja naselja pristupnim cestama i infrastrukturom.
 - prenamjena je neophodna i na području desne obale Neretve u naselju Metković na kojem je prostor u velikoj mjeri devastiran neprimjerenim industrijskim postrojenjima, prometnim opterećenjima, neuređenim i komunalno neopremljenim površinama. Lokacije radnih pogona, potrebno je u cilju preoblikovanja cijelog područja prenamjeniti tj. zamjeniti novim sadržajima.

8. POSTUPANJE S OTPADOM

- 8.1. Grad Metković nema riješeni problem postupanja s otpadom. Postojeće odlagalište Dubravica je neuređeno i ima privremeni karakter. Sukladno postojećoj zakonskoj regulativi potrebno je do 1.1.2002. godine sanirati postojeće odlagalište otpada te ga nakon sanacije odmah zatvoriti i napustiti.
- 8.2. U prijelaznom razdoblju, do ostvarenja županijskog centra za zbrinjavanje otpada, ulogu će preuzeti centralno odlagalište za područje doline Neretve (1 etapa realizacije – 2005.).
- 8.3. Za potrebe deponiranja komunalnog otpada grada Metkovića predviđena je lokacija Veraje na području Glušci. Radi spriječavanja mogućih negativnih utjecaja na okoliš (podzemne i površinske vode, tlo, zrak) potrebno je provesti mjere zaštite koje uključuju: izradu nepropusnog dna odlagališta, izradu obodnog kanafa, prikupljanje i obradu procjednih voda, kontrolirano otplinjavanje odlagališta, svakodnevno prekrivanje otpada inertnim materijalom, kontrolu odlaganja otpada, zaštitu od požara i dr.
- 8.4. Sustav deponiranja otpada i postupanja s otpadom rješava se cjelovito za područje Županije. U tom smislu izrađen je prijedlog studije zbrinjavanje komunalnog otpada u Dubrovačko-neretvanskoj županiji s prijedlogom rješenja deponiranja otpada za cjelokupnom područje Županije. Do konačne realizacije sustava, kojom se u cijelosti udovoljava svim aspektima zaštite okoliša te racionalnog i gospodarskog korištenja otpada, postupno se vrši sanacija, odnosno odabir lokacije sanitarnog odlagališta otpada na području doline Neretve.
- 8.5. Na temelju procjene komunalnog, tehnološkog, opasnog, građevinskog i drugog otpada vrši se potrebno dimenzioniranje odlagališta sa prostorom za obradu otpada do konačnog deponiranja na županijskom centru. Odlagalište komunalnog otpada je potrebno riješiti na teritoriju Grada Metkovića. Predlaže se lokacija Veraje na području Glušci.
- 8.6. Planira se do 2015. godine izgraditi županijski centar a do 2002. godine izvršiti sanaciju postojećih odlagališta. U skladu s potrebnim istraživanjima odredit će se prostori za obradu otpada:
- vršenje kompostiranja biorazgradivog otpada iz domaćinstava, ugostiteljstva te zelenog otpada s javnih površina, ratarskih površina i sl.,
 - skladištenje izdvojeno skupljenog; ambalažnog stakla, papira i kartona, plastične ambalaže, metal i dr.,
 - skupljanje opasnog otpada na sabirnim mjestima (osigurati na razini Županije prostor za predobradu i skladištenje opasnog otpada) do otpreme u republički centar za obradu i odlaganje,
 - građevinski materijal i dr.
- Prostore za obradu otpada smjestiti uz sanitarna ili novoplanirana odlagališta otpada.
- 8.7. U cilju neposrednog rješavanja problema zagađenja okoliša od nekontroliranog odlaganja različitih vrsta otpada utvrđuju se slijedeće mjere:
- Potrebno je sanirati sva "divlja" odlagališta otpada, posebno građevinskog otpada uz ceste
 - Izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada te mjere iskorištavanja vrijednih osobina otpada, odnosno program odvojenog skupljanja, recikliranje, kompostiranje i dr. potrebno je provoditi prema zakonskoj regulativi i "Studiji o zbrinjavanju komunalnog otpada na području Dubrovačko-neretvanske županije",
 - Mjere saniranja odlagališta "Dubravica" sukladno Pravilniku o uvjetima za postupanje s otpadom i procjeni utjecaja na okoliš, trebaju se provesti do 1. siječnja 2002. godine. Potrebno je osigurati praćenje utjecaja na okoliš najmanje 20 godina od dana zatvaranja odlagališta otpada,
 - Mjere nadzora i praćenja postupanja s otpadom provoditi sukladno Pravilniku o uvjetima za postupanje s otpadom.

9. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

9.1. **Mjere zaštite tla**

9.1.1. Za područje Grada Metkovića, u cilju zaštite tla od zagađenja, potrebno je djelovati preventivno kako se, zbog građenja i razvitka, ne bi prekoračile preporučene vrijednosti kakvoće tla:

- u okviru praćenja stanja okoliša (monitoringa) sustavno mjeriti onečišćenja tala na temelju zakonske regulative.
- u okviru Katastra emisija u okoliš voditi očevidnike za emisije onečišćavajućih tvari u tlo,
- smanjiti emisije onečišćujućih tvari (kontaminaciju teškim plinovima, otpadnim plinovima, komunalnim i industrijskim vodama, radionuklidima i dr.) u tlo na način da izvori emisija djeluju po standardima zaštite okoliša,
- smanjiti unos pesticida u tlo te smanjiti globalni proces humizacije tla,
- opožarene površine čim prije pošumljavati kako bi se smanjio učinak erozije tla,
- Izgradnju urbanih cjelina, industrijske objekte, prometnice i sl. planirati na način da se nepovratno izgubi što manje tla.

9.2. **Zaštita voda**

9.2.1. Zaštita voda od onečišćivanja provodi se radi očuvanja života i zdravlja ljudi i zaštite okoliša te omogućavanja neškodljivog i nesmetanog korištenja voda za različite namjene. Zaštita voda ostvaruje se nadzorom nad stanjem kakvoće vode i izvorima onečišćavanja, sprečavanjem, ograničavanjem i zabranjivanjem radnji i ponašanja koja mogu utjecati na onečišćenja voda i stanje okoliša u cjelini te drugim djelovanjima usmjerenim očuvanju i poboljšanju kakvoće i namjenske uporabljivosti voda.

9.2.2. Izvori pitke vode (Prud) su kraškog karaktera sa prihranjivanjem iz užeg i šireg zaleđa s brзом cirkulacijom kroz podzemlje te je potrebna posebna zaštita izvorišta i ukupnog sljeva. Izvorska voda je bakteriološki neispravna i zahtjeva obveznu dezinfekciju prije isporuke u vodoopskrbni sustav do potrošača.

Potrebna je zaštita zone glavnih izvorišta Prud te utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta. Za područje krša, kao priljevno područje (od podzemne vododjelnice do izvorišta), veličina i granice zona sanitarne zaštite te režim zaštite određuje se na temelju posebnih hidrogeoloških i hidroloških istraživanja kao i popisom mogućih zagađivača i procjenom opasnosti za zagađenje i izdašnost izvora.

9.2.3. U skladu sa zakonskim odredbama propisuju se mjere zaštite voda:

- Kontrola (monitoring) kakvoće voda,
- Zaštita od štetnog djelovanja voda,
- Uklanjati izvore ili uzroke onečišćavanja voda, sprečavati i smanjivati zagađivanje na mjestu njegova nastanka,
- Spriječiti nastajanje onečišćenja na postojećem izvorištu za opskrbu vodom
- U skladu s zakonskom regulativom djelovati na poboljšanju kakvoće i namjenske uporabljivosti voda.

9.3. **Mjere zaštite zraka**

9.3.1. Predlažu se sljedeće mjere:

- Stanje zaštite zraka ne smije prelaziti preporučene vrijednosti kakvoće zraka (PV). U cilju toga potrebno je djelovati preventivno kako se zbog građenja i razvitka područja ne bi prekoračile preporučene vrijednosti kakvoće zraka (PV).

- Za područje grada Metkovića potrebno je prema Zakonu o zaštiti zraka uspostaviti područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka. Lokacije odabrati u naseljenom i prometom opterećenom dijelu grada i u blizini industrijskih izvora onečišćenja te uspostaviti odgovarajući informacijski sustav,
- Redovito praćenje emisija, vođenje registra izvora emisija s podacima o prostornom smještaju, kapacitetu te vrsti i količini emisija na temelju kojih se vodi Katastar emisija na gradskoj i županijskoj razini,
- Zabranjuje se proizvodnja tvari koje oštećuju ozonski omotač prema Uredbi o tvarima koje oštećuju ozonski omotač.

9.4. Mjere zaštite od buke

9.4.1. Mjere zaštite od buke obuhvaćaju:

- Sprečavanje nastajanja buke na način da se planira gradnja građevina, koje mogu predstavljati izvor buke, na mjestima s kojih neće djelovati na sredinu u kojoj ljudi rade i borave,
- Za potrebe utvrđivanja i praćenja razine buke potrebno je izraditi karte buke za područje Grada Metkovića
- Razina buke uvjetovana prometom smanjit će se optimalizacijom utjecaja prometa na okoliš, razdvajanjem pješačkih i glavnih kolnih prometnih tokova, rješavanjem prometa u mirovanju izgradnjom podzemnih garažnih objekata, izgradnja obilaznice, pretvaranje šire gradske zone u pješačku,
- Razina buke uzrokovana radom industrijskih pogona smanjiti će se na način da se industrijski pogoni dislociraju iz centralnog gradskog područja i to na dozvoljenu udaljenost od naseljenih mjesta sukladno zakonu,
- Razina buke uzrokovana bukom iznad dozvoljenog nivoa radom ugostiteljskih objekata, regulirati će se reguliranjem vremena rada ugostiteljskih objekata sukladno zakonskoj regulativi, primjenom karte buke za određeno područje te inspekcijskim nadzorom.

9.5. Mjere zaštite biljnog i životinjskog svijeta

9.5.1. Prema Zakonu o zaštiti prirode zaštićeni su posebni dijelovi prirode. Takvi dijelovi prirode imaju osobitu zaštitu. Kako bi se takvi dijelovi prirode mogli štiti potrebno je izraditi mjere zaštite koje ovisno o stupnju zaštite donosi nadležno tijelo uprave. Mjere zaštite biljnog i životinjskog svijeta na temelju Zakona o zaštiti prirode su:

- Zabranjuje se branje biljaka i njihovih dijelova prema Crvenom popisu biljnih i životinjskih svojti Republike Hrvatske i u skladu s posebnim propisima,
- Zabranjuje se rastjerivanje, hvatanje, držanje i ubijanje životinjskih svojti prema Crvenom popisu biljnih i životinjskih svojti Republike Hrvatske i u skladu s posebnim propisima,
- Korištenje biljnih i životinjskih svojti dozvoljeno je samo za znanstveno-istraživačke svrhe uz prethodno pribavljeno dopuštenje Državne uprave za zaštitu prirode i okoliša,
- Na područjima gdje se nalaze visokovrijedne biljne svojte potrebno ih je zaštititi sukladno zakonskoj regulativi te ih uklanjati samo uz suglasnost tijela nadležnog za zaštitu prirode.

9.6. Mjere zaštite od požara i mjere sklanjanja stanovništva

9.6.1. Temeljne organizacijske postrojbe za zaštitu od požara su profesionalne postrojbe MUP-a i DVD koja organiziraju jedinice lokalne samouprave (gradovi i općine). Potrebno je donijeti Plan zaštite od požara za grad Metković u skladu s posebnim propisima kojima se propisuju konkretne mjere zaštite od požara.

9.6.2. Grad Metković je dužan na svome teritoriju osigurati uvjete za sklanjanje ljudi, materijalnih i drugih dobara. Obzirom da ostala naselja Grada Metkovića imaju manje od 2000 stanovnika pa za njih nije obvezna gradnja skloništa. Zbog pograničnog položaja Grada, potrebna je detaljnija procjena ugroženosti i manjih naselja o čemu ovisi da li će se utvrditi obveza gradnje skloništa za ljude i materijalna dobra.

Radi osiguranja građenja skloništa unutar gradskog područja naselja Metković potrebno je (do donošenja preciznijih zakonskih odredbi) odrediti zone ugroženosti na

temelju kriterija propisanih podzakonskim aktom. Istim elaboratom moguće je razraditi primjenu kriterija i zakonskih propisa prilikom izdavanja lokacijskih dozvola, odnosno definirati područja i način gradnje zaštitnih građevina, zaklona, dopunskih skloništa otpornosti 50 kPa, skloništa osnovne zaštite otpornosti 100 kPa i dr.

9.6.3. Sva skloništa moraju biti projektirana i izvedena u skladu s važećim Pravilnikom o tehničkim **normativima** za skloništa:

- skloništa planirati ispod građevina kao najniže etaže,
- osigurati potreban opseg zaštite (50 do 300 kPa),
- osigurati rezervne izlaze iz skloništa,
- osigurati lokacije za javna skloništa,
- odrediti seizmičnost.

Sva skloništa osnovne zaštite moraju biti dvonamjenska i trebaju se koristiti u mirnodopske svrhe u suglasnosti s Ministarstvom unutarnjih poslova i u slučaju ratnih opasnosti trebaju se u roku od 24 sata osposobiti za potrebe sklanjanja.

Broj sklonišnih mjesta u skloništim određiti prema:

- obiteljska skloništa za najmanje tri osobe,
- za kućna skloništa i skloništa za stambeni blok prema veličini zgrade odnosno skupine zgrada, računajući da se na 50 m² razvijene građevinske (brutto) površine zgrade osigura sklonišni prostor najmanje za jednog stanovnika,
- za skloništa pravnih osoba za dvije trećine ukupnog broja djelatnika, a pri radu u više smjena za dvije trećine broja djelatnika u najvećoj smjeni u vrijeme rada,
- za javna skloništa prema procijenjenom broju stanovnika koji se mogu zateći na javnom mjestu i broju stanovnika za koje nije osigurano kućno sklonište za stambeni blok u radijusu gravitacije tog skloništa (250 m).

9.7. Mjere zaštite poljoprivrednog zemljišta

9.7.1. U cilju zaštite poljoprivrednog zemljišta potrebno je poštivati odrebe posebnih zakona tj. Zakona o poljoprivredi, Zakona o poljoprivrednom zemljištu, Zakona o ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, Zakona o stočarstvu, Zakona o slatkovodnom ribarstvu, Zakona o hrani i sl.

9.7.2. Uz studiju za zahvat u prostoru izvan građevinskog područja, i zemljišta unutar građevinskog područja, potrebno je pridržavati se i odredbi Zakona o poljoprivrednom zemljištu i Zakona o poljoprivredi.

9.8. Mjere zaštite zelenila

9.8.1. Planom se određuju obvezni uvjeti uređenja građevnih čestica:

- tijekom izvođenja zahvata na građevinskom području izvođač je dužan djelovati na način da u najmanjoj mogućoj mjeri oštećuje prirodu, a po završetku radova dužan je u zoni utjecaja zahvata uspostaviti ili približiti stanje u prirodi onom stanju koje je bilo prije izvođenja zahvata.
- prije planiranja zahvata na građevnom području potrebna je izrada elaborata postojećeg zelenila te u slučaju potrebe uklanjanja određivanje kompenzacijskih uvjeta, odnosno vrijednosti zamjenskog zelenila
- zelenilo I i II kategorije boniteta ne smije se uklanjati
- obvezna je izrada hortikulturnog projekta

9.8.2. U cilju ublažavanja štetnih posljedica na prirodu nastalih zahvatima u prirodu korištenjem prirodnih dobara sukladno posebnom zakonu uvodi se *primjena kompenzacijskih uvjeta*.

U slučaju kad nije moguće provesti sanacijske ili druge kompenzacijske uvjete određuje se plaćanje novčanog iznosa u vrijednosti prouzročene štete prirode sukladno posebnom zakonu, posebnim propisima i posebni dokumentom Gradskog vijeća.

10. MJERE PROVEDBE PLANA

10.1. Provođenje i razrada Prostornog plana odvijat će se kao kontinuirani proces u skladu s ovim odredbama i drugim dokumentima prostornog uređenja koji će se donositi na temelju Prostornog plana te programa mjera za unapređenje stanja u prostoru, koji se donose temeljem Zakona za dvogodišnje razdoblje.

Obveza izrade prostornih planova

10.2. Strategijom i Programom prostornog uređenja RH te Prostornim planom uređenja dubrovačko neretvanske županije Delta Neretve predlaže se zaštititi u kategoriji parka prirode. U Prostornim planu Županije je uctana granica budućeg parka za što je potrebna izrada **Prostornog plana područja posebnih obilježja**. Smjernice i mjere uređenja i zaštite prostora u skladu sa ciljevima prostornog uređenja i posebnim obilježjima područja propisuju se Prostornim planom Županije.

10.3. **Generalnim urbanističkim planom (GUP)** obuhvatilo bi se šire područje gradskog naselja Metković na desnoj i lijevoj obali Neretve tj. povijesna jezgra grada, neizgrađena i komunalno neopremljena područja, područje novog rekreacijskog centra, park-šume Predolac, jer je jedino cjelovitim sagledavanjem uređenja naselja moguće njegovo urbanističko osmišljavanje.

Do izrade GUP-a, moguća je interpolacija novih građevina u pretežito izgrađenim područjima naselja prikazanih u "Granicama građevinskih područja u mj. 1:5000.

Do izrade GUP-a također je moguća za neizgrađena područja je moguća, u skladu s "Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru grada Metkovića", izrada detaljnih planova uređenja, bez kojih nije moguće ishođenje lokacijskih i građevnih dozvola.

GUP-om se detaljnije strukturira gradski prostor, određuju uvjeti za razgraničavanje javnih i drugih namjena te ostali uvjeti u skladu sa zakonskim odredbama.

10.4. **Urbanistički plan uređenja naselja Vid (urbanističko-konzervatorski plan)**. Do izrade urbanističkog plana moguća je samo rekonstrukcija postojećih građevina i interpolacija unutar izgrađenih naseljskih struktura. Izgrađena područja naselja Vid prikazana su u "Granicama građevnog područja u mj. 1: 5000.

Na temelju konzervatorskog elaborata potrebno je definirati «koncept slike ovog područja» u kojoj se trebaju pobliže definirati ciljevi koje se teži postići zaštitom slike naselja. Kao osnova za izradu koncepta nadležna gradska tijela trebaju sastaviti evidenciju građevinskog stanja zgrada koja se nalaze u zaštitnoj zoni te provesti analizu slike naselja. Evidencija građevinskog fonda treba se neprekidno provoditi.

Koncept slike ovog dijela naselja ima sljedeće ciljeve

- u pogledu obilježja građevinskih objekata koja karakteriziraju sliku naselja, poput proporcija i visina, oblika krova, kosine krova, pokrova krova, fasade, boje, ograđenja parcela, oblikovanja vrtova i sl.
- u pogledu obilježja neizgrađenih i zelenih površina, poput zaštnih zelenih površina i povijesnih vrtova, agrarnog kultiviranog krajobraza, prirodnog krajobraza
- u pogledu mjera za uklanjanje stanja koje šteti slici naselja

10.5. **Urbanistički plan uređenja za neizgrađeno novo naselje na području Dubravica**. Zbog ograničenog širenja naselja Metković, nova gradnja se usmjerava ka području Dubravica, gdje će uslijed prolaza obilaznice te nove TS 110/35 biti omogućeno komunalno opremanje područja što predstavlja preduvjet za buduću izgradnju.

Do izrade UPU-a iz prethodnog stavka, nije moguća gradnja i uređenje ovog područja

- 10.6. Detaljni planovi uređenja radnih i poslovnih zona u skladu s grafičkim prikazom br. 3.3. "Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite", 1:25000.

Do izrade planova iz prethodnog stavka moguća je samo rekonstrukcija postojećih građevina.

- 10.7. Programom mjera za unapređenje stanja u prostoru moguće je utvrditi obvezu izrade detaljnih planova uređenja i za ostale zahvate u prostoru (rekonstrukcija postojećih turističkih, radnih zona, zona javnih sadržaja i sl.).
- 10.8. Za gradnju na posebno osjetljivim područjima i zahvatima koji mogu imati utjecaj na kvalitet okoliš, predviđeno je provođenje postupka **procjene utjecaja na okoliš** u skladu sa posebnim propisima i odredbom 10.13. Prostornog plana Županije dubrovačko-neretvanske.

Rekonstrukcija građevina čija je namjena protivna planiranoj namjeni

- 10.9. Za građevine što su sagrađene u skladu s propisima koji su vrijedili do stupanja na snagu Zakona o prostornom uređenju i u skladu s dokumentima prostornog uređenja, a namjena kojih je protivna namjeni utvrđenoj Prostornim planom može se, do privođenja planiranoj namjeni dopustiti rekonstrukcija za:

a) stambene građevine u cilju poboljšanja uvjeta stanovanja:

- izmjena ili sanacija krovista, bez promjene vanjskog oblika
- izmjena ili sanacija drugih konstruktivnih dijelova građevine, bez promjene vanjskog oblika građevine,
- dogradnju sanitarnih prostorija, do 12 m²,
- dogradnju pomoćnih prostorija (kotlovnica, spremište ogrijeva i sl.), do 10 m².

b) građevine druge namjene (gospodarske, javne, komunalne, prometne):

- sanacija dotrajalih konstruktivnih dijelova građevine i krovista
- prenamjena i funkcionalna preinaka građevina
- dogradnja i zamjena dotrajalih instalacija
- dogradnja sanitarija, garderoba, spremišta i sl. do najviše 10 m² izgrađenosti za građevine do 100 m² bruto izgrađene površine i do 5% ukupne bruto izgrađene površine za veće građevine

- 10.10. Pod postojećim građevinama u smislu ovog Plana, koje je moguće rekonstruirati u skladu s odredbama za gradnju niskih i srednjih građevina uz uvažavanje propisanih režima zaštite, a nisu uvršteni u granice građevinskog područja utvrđene ovim Planom, smatraju se:

- građevine sagrađene do 15.02.1968 kao i čestice postojećih zgrada (ruševina) označene u katastarskim podlogama
- građevine podignute na temelju pravomoćne građevne dozvole

Ostale mjere provedbe plana

- 10.11. Dopušta se korištenje privremenih građevina u funkciji poljoprivredne proizvodnje (staklenici, plastenici i sl.) na neizgrađenim površinama do privođenja tih prostora planiranoj namjeni.

Korištenje privremenih građevina iz prednjeg stavka nije moguće u zaštićenim predjelima, u blizini spomenika kulture, vrijednom krajoliku

- 10.12. Unutar građevinskog područja naselja moguće je postavljati montažne građevine (kioske) kao privremena rješenja u urbanistički nedovršenim područjima gdje se ne raspolaze odgovarajućim prostorom u čvrstim građevinama. Postavljanje montažnih građevina nije moguće u vrijednim spomeničkim cjelinama i zonama stroge zaštite bez suglasnosti nadležnog tijela za zaštitu kulturne baštine. Lokacije, kriterij i način postave tih građevina regulirat će se posebnom odlukom ili detaljnim planom uređenja.

Na građevinama se omogućava postavljanje sunčanih kolektora.

- 10.13. Tereni oko građevina, potporni zidovi i terase moraju se uređivati i graditi tako da se ne narušava izgled naselja i ne mijenja prirodno, otjecanje vode na štetu susjednog zemljišta.
- 10.14. Na pješačkim površinama dozvoljava se izgradnja rampi za savladavanje manjih visinskih razlika invalidskim kolicima.